

Ankestyrelsens undersøgelse af
**Kommunernes behandling
af sager om hjælp til
tandbehandling efter
aktivlovens § 82a**

November 2014

Ankestyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Forord	1
1 Sammenfatning	3
1.1 Undersøgelsens hovedkonklusioner	3
1.2 Kort introduktion til lovgrundlag og fokus for undersøgelsen	5
2 Kommunernes retningslinjer og tilrettelæggelse af ordningen	12
2.1 Retningslinjer	14
2.2 Praksis for udbetalingen	19
2.3 Eksempel på én sagsgang	22
2.4 Sagsbehandlingstid	24
2.5 Oplevede udfordringer	24
3 Orientering og information om reglerne om hjælp til tandbehandling	32
3.1 Orientering om muligheden for hjælp til tandbehandling	34
3.2 Orientering om hvornår der skal søges om forhåndsgodkendelse	36
3.3 Sammenhænge knyttet til orienteringen af henholdsvis borgere og tandlæger	39
4 Kommunernes afgørelser	43
4.1 Antallet af modtagne ansøgninger	44
4.2 Antallet af afgørelser	45
4.3 Behandling af ansøgninger i forhold til både § 82 og § 82a	51
Bilag 1 Datagrundlag og metode	54
Bilag 2 Tabelsamling	55

Forord

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har bedt Ankestyrelsen om at gennemføre en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse om kommunernes behandling af ansøgninger om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a.

Aktivlovens § 82a trådte i kraft den 1. januar 2013. Formålet med aktivlovens § 82a er at give uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsmodtagere og andre personer med indkomst på kontanthjælpsniveau bedre adgang til tandpleje, og derigennem udligne den socialt betingede ulighed i tandsundhed. Bestemmelsen giver mulighed for at yde hjælp til tandbehandling til personer, der i kraft af deres forsørgelsesgrundlag anses for at være økonomisk vanskeligt stillet.

Efter bestemmelsens ikrafttræden har der været interesse for at vide mere om, hvordan kommunerne håndterer den nye mulighed for at give hjælp til tandbehandling. Dette blandt andet foranlediget af, at kommunerne har udbetalt mindre hjælp efter aktivlovens § 82a, end der var forudsat ved lovens ikrafttræden.¹ Samtidigt viser foreløbige tal, at der er relativt store forskelle kommunerne imellem med hensyn til størrelsen af de beløb, der er blevet bevilget efter § 82a.

Formålet med denne undersøgelse er at give et indblik i, hvordan reglerne i § 82a administreres i kommunerne i praksis. Herunder at belyse, om kommunerne har orienteret tandlæger og borgere om muligheden for at søge om hjælp efter § 82a, hvordan betalingen konkret tilrettelægges i forhold til såvel borgere som de praktiserende tandlæger, og om de enkelte kommuner internt har udarbejdet skriftlige retningslinjer for administrationen af sagerne efter § 82a. Undersøgelsen skal tillige belyse, i hvilket omfang kommunerne oplever udfordringer med behandling af ansøgninger om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a i forhold til kommunens egen administration af behandling af ansøgninger og borgerens mulighed for at ansøge om hjælp. Endelig skal undersøgelsen på baggrund af skønnede tal om ansøgninger og afgørelser fra kommunerne give et indblik i antal ansøgninger/afgørelser i første kvartal 2014, begrundelser for afslag mv. Det bemærkes, at kommunerne ikke har pligt til at orientere borgere og andre om ny lovgivning.

Det bemærkes, at Ankestyrelsen ikke, som led i undersøgelsen, har gennemgået konkrete afgørelser fra kommunerne. Undersøgelsen er baseret på en spørgeskemaundersøgelse blandt alle kommuner. 96 kommuner har besvaret spørgeskemaet. I de tilfælde, hvor Ankestyrelsen har bedt om at få oplyst antal ansøgninger eller afgørelser med videre, er kommunerne alene blevet bedt om at oplyse

---

¹ Udgifterne til ordningen blev skønnet til 180 mio. kr. De samlede statslige og kommunale udgifter til ordningen var i 2013 på 48,8 mio. kr. Da der ydes 50 procent statsrefusion på kommunernes udgifter til ordningen, er halvdelen af dette beløb finansieret af staten.

de præcise tal, hvis kommunen har haft eksisterende opgørelser heraf. Hvis der ikke har foreligget sådanne opgørelser, er kommunen blevet bedt at angive et skøn.

Yderligere bemærkes det, at kommunerne både er blevet stillet lukkede spørgsmål, hvor de har afkrydset en svarmulighed, og åbne spørgsmål, hvor de har kunnet komme med uddybende bemærkninger. Besvarelserne på de lukkede spørgsmål vises i rapporten som talangivelser i figurer og tabeller i bilag 2, hvorimod besvarelserne på de åbne spørgsmål vises som uddybende bemærkninger og kommentarer.

1 Sammenfatning

Ankestyrelsen har i sommeren 2014 gennemført en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse om kommunernes behandling af ansøgninger om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a.

Formålet med undersøgelsen er at belyse, hvordan reglerne i § 82a administreres i kommunerne og herunder om og i givet fald, hvordan kommunerne har orienteret borgere og tandlæger om den nye ordning. Desuden spørges der konkret ind til kommunernes modtagelse og behandling af sager i første kvartal af 2014.

Undersøgelsen er baseret på en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse blandt landets 98 kommuner, hvor af 96 kommuner har besvaret spørgeskemaet.

1.1 Undersøgelsens hovedkonklusioner

Hovedkonklusionerne omfatter undersøgelsens overordnede og mere generelle resultater i forhold til at beskrive kommunernes behandling af sager om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a. De resterende resultater ses i de enkelte kapitler, som indledes med en opsummering af de resultater, som præsenteres i kapitlet.

Interne skriftlige retningslinjer

Mange kommuner (72 procent) har udarbejdet interne skriftlige retningslinjer for administrationen af sager efter aktivlovens § 82a.

Undersøgelsen belyser en række umiddelbare sammenhænge forbundet med det at have interne retningslinjer:²

- Der er flere blandt kommunerne med interne retningslinjer, der har orienteret borgere og tandlæger i kommunen generelt om muligheden for hjælp til tandbehandling i henhold til § 82a sammenlignet med de kommuner, som ikke har interne retningslinjer.
- Der er flere blandt kommunerne med interne retningslinjer, der har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 1-2 uger, og færre, der har en sagsbehandlingstid på 3-4 uger sammenlignet med de kommuner, som ikke har interne retningslinjer. Der er derimod omtrent lige mange, der henholdsvis har og ikke har interne retningslinjer blandt de kommuner med gennemsnitlige sagsbehandlingstider på over fire uger.
- Der er flere kommuner, som oplever administrative udfordringer, blandt de kommuner, som har interne retningslinjer sammenlignet med de kommuner, som ikke har interne retningslinjer. Der er ikke nogen umiddelbar sammenhæng mellem det at have interne retningslinjer og kommunernes oplevelse af, at der er specielle områder/led i ansøgningsprocessen, hvor borgerne i kommunen møder udfordringer.

---

² Der er tale om umiddelbare sammenhænge, idet der ikke er blevet kontrolleret for andre forhold herunder kommunens demografiske forhold.

Gennemsnitlig sagsbehandlingstid

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er i de fleste kommuner (80 procent) på 1-2 uger eller 3-4 uger.

Oplevede udfordringer

En del kommuner (41 procent) oplever, at der er udfordringer for borgerne forbundet med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a, for eksempel i forhold til at gennemskue reglerne eller afholde økonomiske udlæg og udgifter, som borgeren selv står for.

Flere kommuner (66 procent) oplever at have administrationsmæssige udfordringer med aktivlovens § 82a. Det gælder blandt andet i forhold til følgende:

- at administrere og formidle koblingen mellem aktivlovens §§ 82a og 82. Denne kobling beskrives af flere kommuner som værende tidskrævende og administrativt tungt.
- at samarbejde med tandlægerne både i forhold til at afgøre, hvad der er et samlet behandlingsforløb, hvornår en behandling er nødvendig, og hvordan tandlægeregningen skal opdeles i forhold til, hvad der skal afregnes med kommunen, og hvad borgeren selv skal betale.

Der er umiddelbart ingen sammenhæng mellem hvor mange ansøgninger om hjælp i henhold til § 82a, som kommunerne modtager per 100.000 indbygger i kommunen i første kvartal 2014, og så kommunernes oplevelse af, at henholdsvis borgeren og kommunen har udfordringer forbundet med § 82a.

Orientering om reglerne

Flere kommuner (40 procent) har orienteret borgerne i kommunen generelt om muligheden for at søge om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a.

Flere kommuner (71 procent) har orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a.

Undersøgelsen belyser en række umiddelbare sammenhænge forbundet med det at have lavet en generel orientering rettet til borgere og tandlæger i kommunen:³

- Flere blandt de kommuner, der har orienteret tandlæger og/eller borgere i kommunen generelt om muligheden for at få hjælp til tandbehandling i henhold til § 82a, har modtaget over 100 ansøgninger per 100.000 indbygger i første kvartal 2014 sammenlignet med de kommuner, som ikke har lavet en generel orientering.
- Der er lidt færre kommuner, der oplever administrative udfordringer forbundet med § 82a, blandt de kommuner, som har orienteret tandlægerne om de nye muligheder for støtte til tandbehandling. Ligeledes er der færre kommuner, der oplever administrative udfordringer forbundet med § 82a, blandt de kommuner, som har

³ Der er tale om umiddelbare sammenhænge, idet der ikke er blevet kontrolleret for andre forhold herunder kommunens demografiske forhold.

lavet en generel orientering til borgere og tandlæger i kommunen om specifikt, hvornår der er krav om forhåndsgodkendelse.

- Der er lidt færre kommuner, der oplever, at der er specifikke områder i ansøgningsprocessen, hvor borgerne støder på udfordringer, blandt de kommuner, som har lavet en generel orientering til borgere og tandlæger i kommunen om specifikt, hvornår der er krav om forhåndsgodkendelse. Derimod er der umiddelbart flere kommuner, som oplever, at borgerne støder på udfordringer, blandt de kommuner, som har lavet en generel orientering om § 82a til borgerne, sammenlignet med de kommuner, der ikke har lavet denne orientering.

Ansøgninger og afgørelser

Samtlige kommuner har modtaget ansøgninger om hjælp til tandbehandling i henhold til aktivlovens § 82a, og langt de fleste (96 procent) har også truffet afgørelser i sådanne sager i første kvartal af 2014.

Mange kommuner (96 procent) har truffet afgørelser, hvor der er taget stilling efter både aktivlovens § 82 og § 82a.

I 53 procent af kommunerne udmønter alle trufne afgørelser i denne periode i bevilling af hel eller delvis hjælp. For 25 procent af kommunerne er det over 90 procent af sagerne, og for de resterende kommuner, på nær én er det over halvdelen af afgørelserne, som udmønter sig i bevillinger.

Afslag på hjælp skyldes ifølge kommunerne ofte:

- at ansøgeren ikke tilhører personkredsen, som er berettiget til hjælp efter aktivlovens § 82a.
- at den ansøgte behandling er af kosmetisk art.
- at der mangler dokumentation. Eksempelvis for afholdelse af den lovpligtige egenbetaling.

1.2 Kort introduktion til lovgrundlag og fokus for undersøgelsen

Kapitel 10 i lov om aktiv socialpolitik, fremover kaldt aktivloven, indeholder muligheder for at bevilge støtte til rimeligt begrundede enkeltudgifter herunder blandt andet tilskud til tandpleje. Aktivlovens § 82a indgår som del af kapitel 10 og er et supplement til aktivlovens § 82. I det følgende introduceres aktivlovens § 82 indledningsvist kort, hvorefter der redegøres for aktivlovens § 82a.

1.2.1 § 82a som supplement til § 82

Aktivlovens § 82 omhandler enkelttydelser forbundet med sygebehandling med videre og giver blandt andet mulighed for hjælp til udgifter forbundet med tandbehandling, hvis der ikke er anden lovgivning, der dækker, og hvor borgeren ikke selv har økonomisk mulighed for at betale. Lovteksten ses i boksen nedenfor.

Aktivlovens § 82

Kommunen kan yde hjælp til udgifter til sygebehandling, medicin, tandbehandling eller lignende, der ikke kan dækkes efter anden lovgivning, hvis ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne. Der kan kun ydes hjælp, hvis behandlingen er nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet. Der kan kun undtagelsesvis ydes hjælp til udgifter til behandling uden for det offentlige behandlingssystem. Dette forudsætter, at der ikke er behandlingsmuligheder inden for det offentlige behandlingssystem, og at behandlingen i hvert enkelt tilfælde er lægeligt velbegrundet.

Kilde: Lov om aktiv socialpolitik, kapitel 10.

Der kan kun ydes hjælp, hvis behandlingen er nødvendig og helbredsmæssig velbegrundet og alene til borgere, som ikke selv har økonomisk mulighed for at betale eller få hjælp hertil efter anden lovgivning. Ansøgninger om hjælp efter § 82 skal indgives inden behandlingen igangsættes. Lovmæssige krav knyttet til § 82 opsummeres i nedenstående boks.

Kravene til at få hjælp til betaling af tandbehandling efter § 82:

- Udgiften skal ikke kunne dækkes af anden lovgivning.
- Borgeren skal ikke have økonomisk mulighed for selv at betale. Kommunen laver en vurdering, hvor eventuel formue, alle indtægter og rimelige og nødvendige udgifter medtages.
- Behandlingen skal være nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet. Det vil sige, at der aktuelt er tale om absolut nødvendig tandbehandling. Dette vurderes eventuelt af en tandlægekonsulent.

1.2.2 Aktivlovens § 82a

Aktivlovens § 82a trådte i kraft den 1. januar 2013 og udvider muligheden for at yde hjælp til tandbehandling til personer, der i kraft af deres forsørgelsesgrundlag anses for at være økonomisk vanskeligt stillet. Det vil sige personer, som modtager ydelser efter Aktivloven svarende til kontanthjælpsniveau såsom kontanthjælp, uddannelseshjælp, revalideringsydelse, ressourceforløbsydelse eller ledighedsydelse (fleksjobbere)⁴.

Det særlige ved denne paragraf er, at de omfattede borgere får et rettighedsbaseret tilskud til tandbehandling med en samlet udgift på op til 10.000 kroner for et samlet

⁴ Dette, hvis de modtager en ydelse svarende til, hvad de ville være berettiget til i kontanthjælp, og i øvrigt opfylder de økonomiske betingelser for at modtage kontanthjælp (for eksempel ægtefælle- og formuereglernerne).

behandlingsforløb. Hertil kommer mulighed for at ansøge om hjælp til nødvendige og helbredsmæssigt velbegrundede, men ikke nødvendigvis uopsættelige behandlingsbehov, der kræver tandbehandling, som beløber sig til mere end 10.000 kroner. Lovgivningen knyttet til § 82a uddybes i det følgende. Lovteksten ses i boksen nedenfor.

Aktivlovens § 82 a

Kommunen yder tilskud til betaling for tandpleje til personer, som modtager ydelser efter loven svarende til uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsniveau. Personer, der modtager særlig hjælp efter § 27 a, har ret til tilskuddet, hvis hjælpen inklusive førtidspension efter lov om social pension svarer til kontanthjælpsniveau. Personer, der modtager revalideringsydelse, ressourceforløbsydelse eller ledighedsydelse, har ret til tilskuddet, hvis de modtager en ydelse svarende til, hvad de ville være berettiget til i uddannelses- eller kontanthjælp, og opfylder de økonomiske betingelser for at modtage uddannelses- eller kontanthjælp.

Stk. 2. For personer, som er fra 18 år til og med 24 år, ydes tilskud efter stk. 1 til dækning af 100 pct. af modtagerens egne udgifter til tandpleje, som årligt overstiger en egenbetaling på 600 kr.

Stk. 3. For personer, som er fra 25 år til og med 29 år, som modtager uddannelseshjælp efter § 23, og som ikke modtager aktivitetstillæg eller barselstillæg efter § 24, ydes tilskud efter stk. 1 til dækning af 100 pct. af modtagerens egne udgifter til tandpleje, som årligt overstiger en egenbetaling på 600 kr.

Stk. 4. For personer, som er 25 år eller derover, og som ikke er omfattet af stk. 3, ydes tilskud efter stk. 1 til dækning af 65 pct. af modtagerens egne udgifter til tandpleje, som årligt overstiger en egenbetaling på 800 kr.

Stk. 5. Den årlige egenbetaling efter stk. 2-4 opgøres for det enkelte kalenderår på grundlag af dokumenterede afholdte udgifter til tandpleje, uanset om personen har tilhørt den berettigede personkreds hele året.

Stk. 6. Kommunen skal forhåndsgodkende, at der ydes tilskud efter stk. 2-4, hvis udgiften til et samlet behandlingsforløb overstiger 10.000 kr. Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om behandlingen er nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet.

Stk. 7. Modtagere af tilskud efter stk. 1-6 kan søge om hjælp til dækning af den resterende egenbetaling efter § 82. Ansøgning herom skal være indgivet, før behandlingen udføres.

Kilde: Lov om aktiv socialpolitik, kapitel 10.³

³ Bestemmelsen er indsat i aktivloven med virkning fra 1. januar 2013, jf. lov nr. 1399 af 23. december 2012, og ændret med virkning fra 1. januar 2014, jf. lov nr. 894 af 4. juli 2013, og med virkning fra 1. juli 2014, jf. lov nr. 721 af 25. juni 2014. Sidstnævnte ændring vedrører bestemmelsens stk. 3, hvor "eller barselstillæg" blev tilføjet, og ændringen har ingen betydning for denne undersøgelse.

Målgruppen for aktivlovens § 82a

Målgruppen forbundet med § 82a er personer, som på tidspunktet for behandlingens udførelse modtager ydelser efter aktivloven svarende til uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsniveau for den enkelte modtager⁷. Dette gælder også for personer, som er omfattet af integrationslovens regler, og som modtager ydelser på kontanthjælpsniveau efter aktivloven. Modtageren skal desuden opfylde de generelle betingelser for at modtage uddannelseshjælp eller kontanthjælp i forhold til ægtefælle/samlevers indtægt og økonomi samt formueforhold. Modtagerens rådighedsbeløb er i den forbindelse uden betydning. Hvis borgerens forsørgelsesgrundlag ændres fra bevillingstidspunktet og inden behandlingens færdiggørelse, har borgeren pligt til at underrette kommunen herom, da det kan betyde bortfald af bevillingen (jf. retssikkerhedsloven § 11 stk. 2). Målgruppen opsummeres i nedenstående boks.

Målgruppen for aktivlovens § 82a:

- Personer, der modtager ydelser efter aktivloven svarende til uddannelseshjælps- eller kontanthjælpsniveau
- Personer der modtager særlig hjælp efter aktivlovens § 27a, hvis hjælpen inklusive førtidspension efter lov om social pension svarer til kontanthjælpsniveau
- Personer, der modtager revalideringsydelse, ressourceforløbsydelse eller ledighedsydelse, hvis de modtager en ydelse svarende til, hvad de ville være berettiget til i uddannelses- eller kontanthjælp, og opfylder de økonomiske betingelser for at modtage uddannelseshjælp eller kontanthjælp.

Tilskud til tandbehandling efter aktivlovens § 82a omfatter udgifter til alle former for forebyggende og behandlende tandpleje, uanset om behandlingen er omfattet af tilskud fra regionerne efter sundhedsloven. Der er desuden ikke fastsat begrænsninger i antallet af behandlinger, som en borger kan få tilskud til inden for et kalenderår. Tilskuddet er dog subsidiært i forhold til tilskud efter anden lovgivning og i forhold til tilskud fra for eksempel sygeforsikringen "Danmark". Tilskud efter anden lovgivning eller forsikringsordning skal således fratrækkes inden beregning af tilskuddet.

Egenbetaling forbundet med aktivlovens § 82a

Det følger af aktivlovens § 82a, at der kan ydes tilskud til unge 18-24-årige og til 25-29-årige, der kun modtager uddannelseshjælp, på 100 procent af den udgift til tandpleje, som overstiger den årlige egenbetaling på 600 kroner. For personer på 25 år og derover, jf. dog undtagelsen for 25-29-årige, der modtager uddannelseshjælp, ydes et tilskud på 65 procent af de udgifter, der ligger udover en årlig egenbetaling på 800 kroner. Den

⁷ Kommunen skal dække udgifter til behandling, som udføres i den periode, hvor borgeren er omfattet af den berettigede personkreds – uanset om borgeren efterfølgende kommer i arbejde. Hvis borgeren kommer i arbejde midt i et behandlingsforløb, betaler kommunen for den udførte behandling, mens efterfølgende behandlinger betales af borgeren.

Årlige egenbetaling opgøres for det enkelte kalenderår på grundlag af dokumenteret afholdte udgifter til tandpleje, uanset om borgeren har tilhørt den berettigede personkreds hele året. Hvis behandlingsperioden strækker sig over mere end et kalenderår fratrækkes egenbetalingen på henholdsvis 600 og 800 kroner fra den del af behandlingsudgiften, der vedrører hvert påbegyndt kalenderår. Borgeren skal ved flere ansøgninger om hjælp i henhold til § 82a indenfor det samme kalenderår dokumentere, at den lovpligtige egenbetaling ved tidligere behandling er afholdt. Reglerne om egenbetaling opsummeres i nedenstående boks.

Regler om egenbetaling:

- For alle 18-24 årige på kontanthjælp eller uddannelseshjælp samt for 25- -29 årige på uddannelseshjælp er der en årlig egenbetaling på 600 kroner.
- For personer ældre end 25 år med undtagelse af de 25-29årige, som modtager uddannelseshjælp, er der en årlig egenbetaling på 800 kroner og en egenbetaling på 35 procent af det beløb, som ligger udover den årlige egenbetaling på 800 kroner.

Der kan ansøges om hjælp til dækning af den del af udgiften, som ikke dækkes af tilskuddet efter § 82a eller efter anden lovgivning, herunder egenbetalingen, efter henholdsvis aktivlovens § 82 eller integrationslovens § 36. Ved hjælp efter § 82 skal ansøgningen indgives inden behandlingen påbegyndes og kravene forbundet hermed er beskrevet ovenfor. Selvom kommunen giver afslag på hjælp til egenbetalingen efter § 82, skal kommunen yde det almindelige tilskud til tandpleje efter § 82 a, hvis betingelserne er opfyldt.

Krav om forhåndsgodkendelse i henhold til aktivlovens § 82a

Hvis en eller flere behandlinger tilsammen udgør et samlet behandlingsforløb⁸, som medfører samlede udgifter på mere end 10.000 kroner⁹, skal der inden behandlingen påbegyndes foreligge en ansøgning til kommunen og en bevilling fra kommunen, som bygger på kommunens vurdering af den foreslåede behandling som værende nødvendig og helbredsmæssigt velbegrunder. Dette fremgår af bestemmelsens stk. 6, 2. pkt.

Såfremt kommunen afslår at godkende et tilskud til et behandlingsforløb på mere end 10.000 kr., skal kommunen i forbindelse med afgørelsen pege på alternative behandlingsforslag i henhold til almindeligt anerkendte faglige standarder, som vil være tilskudsberettigede efter bestemmelsen, medmindre behandlingen anses som helt overflødig eller af rent kosmetisk karakter.

⁸ Det vil sige behandlinger, som tandlægefagligt set er et sammenhængende og integreret behandlingsforløb. Det er i denne sammenhæng ikke afgørende, om behandlingerne udføres inden for en bestemt periode eller strækker sig over mere end et kalenderår,

⁹ Det vil sige den samlede regning inkluderet egenbetaling og før fratæk af andre tilskud fra for eksempel region eller sygeforsikring.

Ankestyrelsen har optaget 2 sager til principiel behandling vedrørende kommunens mulighed for at tilsidesætte et behandlingsforslag fra borgerens egen tandlæge. Disse 2 sager er ikke afgjort på nuværende tidspunkt.

I de tilfælde, hvor borgeren får udført en behandling på op til 10.000 kr., inden der foreligger en ansøgning, kan der alene opnås tilskud efter § 82a. Hvis borgeren er berettiget til tilskud, skal dette udbetales, da ydelsen er rettighedsbaseret også ved ansøgning efter behandlingen er udført.

Krav om forhåndsgodkendelse opsummeres i nedenstående boks.

Lovmæssige krav til forhåndsgodkendelse:

I følgende to tilfælde kræves det, at ansøgningen om hjælp til tandbehandlingen godkendes af kommunen inden behandlingen foretages:

- Når der søges om hjælp i henhold til aktivlovens § 82a i forhold til tandbehandlinger, som beløber sig til mere end 10.000 kroner.
- Når der søges om hjælp i henhold til aktivlovens § 82 til den egenbetaling, som foreligger ved hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a.

2 Kommunernes retningslinjer og tilrettelæggelse af ordningen

Dette kapitel handler om, hvorvidt kommunen har retningslinjer for administrationen af sager efter aktivlovens § 82a, hvordan betalingen tilrettelægges af kommunen og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid. Det bemærkes, at det er op til kommunerne at fastlægge, hvordan tilskuddet til tandpleje indenfor lovens rammer administreres mest hensigtsmæssigt. Derudover omhandler kapitlet de enkelte kommuners oplevelse af udfordringer forbundet med henholdsvis kommunens egen administration af hjælpen og for borgeren, der ansøger om hjælp efter aktivlovens § 82a.

Undersøgelsens viser, at:

- 72 procent af kommunerne har udarbejdet interne skriftlige retningslinjer for administrationen af sager efter aktivlovens § 82a.
- Undersøgelsen belyser en række umiddelbare sammenhænge forbundet med det at have interne retningslinjer:¹⁰
  - Blandt de kommuner, som har interne retningslinjer, har flere en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 1-2 uger og færre en sagsbehandlingstid på 3-4 uger sammenlignet med de kommuner, som ikke har interne retningslinjer. Der er derimod omtrent lige mange, der henholdsvis har og ikke har interne retningslinjer blandt de kommuner med gennemsnitlige sagsbehandlingstider på over fire uger.
  - Der er flere blandt de kommuner, som har interne retningslinjer, der har orienteret generelt om ordningen i forhold til henholdsvis borgere og tandlæger i kommunen sammenlignet med de kommuner, som ikke har interne retningslinjer.
  - Flere blandt de kommuner, som har interne skriftlige retningslinjer, har modtaget mere end 100 ansøgninger per 100.000 indbygger i kommunen i første kvartal 2014 sammenlignet med de kommuner, som ikke har interne retningslinjer.
  - Der er flere kommuner, som oplever administrative udfordringer, blandt de kommuner, som har interne retningslinjer, sammenlignet med de kommuner, som ikke har nogen.
  - Der er ikke nogen umiddelbar sammenhæng mellem hvorvidt kommunerne har interne retningslinjer og deres oplevelse af, at der er specifikke områder/led i ansøgningsprocessen, hvor borgerne i kommunen møder udfordringer.
- Betalingen foregår i 85 procent af kommunerne ved, at tandlægen deler regningen op i henholdsvis den del, som omhandler egenbetalingen og som borgeren selv skal afregne med tandlægen, og så den del, som kommunen har bevilget eller borgeren

---

¹⁰ Der er tale om umiddelbare sammenhænge, idet der ikke er blevet kontrolleret for andre forhold herunder kommunens demografiske forhold.

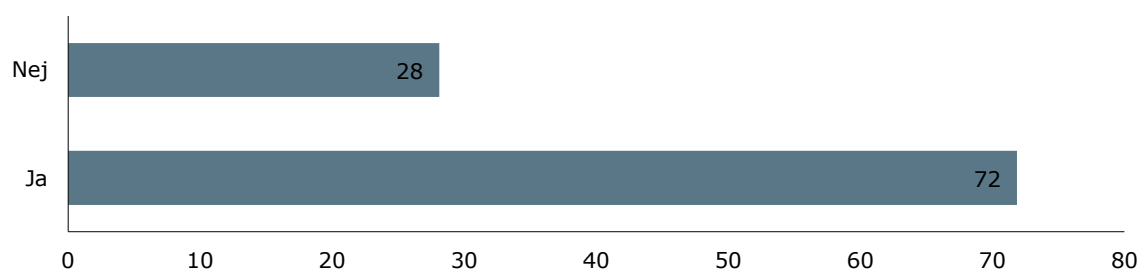
har ret til i henhold til § 82a ved beløb på 10.000 kroner eller derunder. Herefter sender tandlægen en regning på det sidstnævnte beløb til kommunen.

- 68 procent af kommunerne anvender et ansøgningskema ved ansøgninger efter aktivlovens § 82a i nogle tilfælde eller altid.
- Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ligger i 80 procent af kommunerne på 1-2 uger eller 3-4 uger.
- 41 procent af kommunerne oplever, at der er udfordringer for borgerne forbundet med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a. Det gælder blandt andet i forhold til økonomiske udlæg og udgifter, som borgeren selv skal afholde for eksempel forbundet med egenbetaling eller tandlægens indledende overslag, samt i forhold til, at reglerne kan være svære at gennemskue.
- 66 procent af kommunerne oplever at have administrative udfordringer med aktivlovens § 82a. Kommuner, som træffer afgørelse i forhold til mange ansøgninger om hjælp i henhold til § 82a, oplever tendentielt oftere administrative udfordringer forbundet med aktivlovens § 82a. Det drejer sig om følgende udfordringer:
  - at administrere og formidle koblingen mellem aktivlovens §§ 82a og 82, da dette er tidskrævende og administrativt tung ifølge flere kommuner
  - Samarbejdet med de praktiserende tandlæger både i forhold til at afgøre, hvad der er et samlet behandlingsforløb, hvornår en behandling er nødvendig og hvordan tandlægeregningen korrekt skal opdeles i forhold til, hvad der er bevilget af kommunen, og hvad borgeren selv skal betale. Nogle kommuner oplever herunder, at tandlægen sender regninger med forkerte udregninger.
- Der er umiddelbart ingen sammenhæng mellem mængden af modtagne ansøgninger og kommunens oplevelse af udfordringer for borgere og kommunen selv forbundet med § 82a.

2.1 Retningslinjer

72 procent af kommunerne har udarbejdet interne skriftlige retningslinjer for administrationen af sagerne efter aktivlovens § 82a. Det svarer til 69 af de 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet, se figur 2.1.

Figur 2.1 Har kommunen internt udarbejdet skriftlige retningslinjer for administrationen af sagerne efter aktivlovens § 82a?

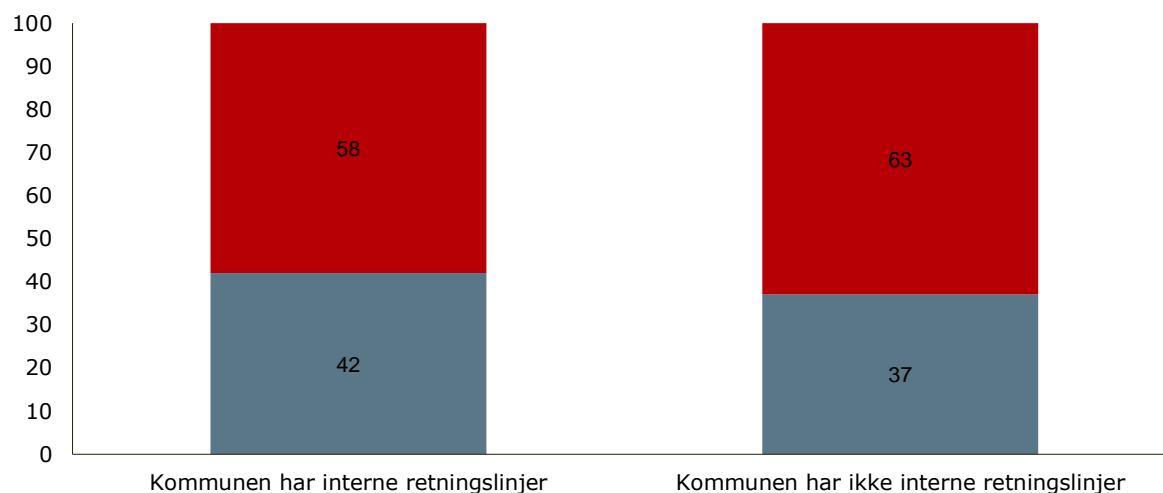
2.1.1 Sammenhænge forbundet med hvorvidt kommunerne har skriftlige retningslinjer

Der er ikke nogen umiddelbar sammenhæng mellem, hvorvidt kommunen internt har udarbejdet skriftlige retningslinjer for administrationen af sagerne efter aktivlovens § 82a, og hvorvidt kommunen oplever udfordringer for borgerne i specielle led af ansøgningsprocessen, se figur 2.2.¹¹

¹¹ Der er tale om, at der ingen umiddelbar sammenhæng er, idet der ikke er blevet kontrolleret for andre forhold herunder kommunens demografiske forhold.

Figur 2.2 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunerne har skriftlige retningslinjer for administrationen af sager efter aktivlovens § 82a og oplevelsen af, at der er specifikke områder/led i ansøgningsprocessen, hvor borgere i kommunen møder udfordringer

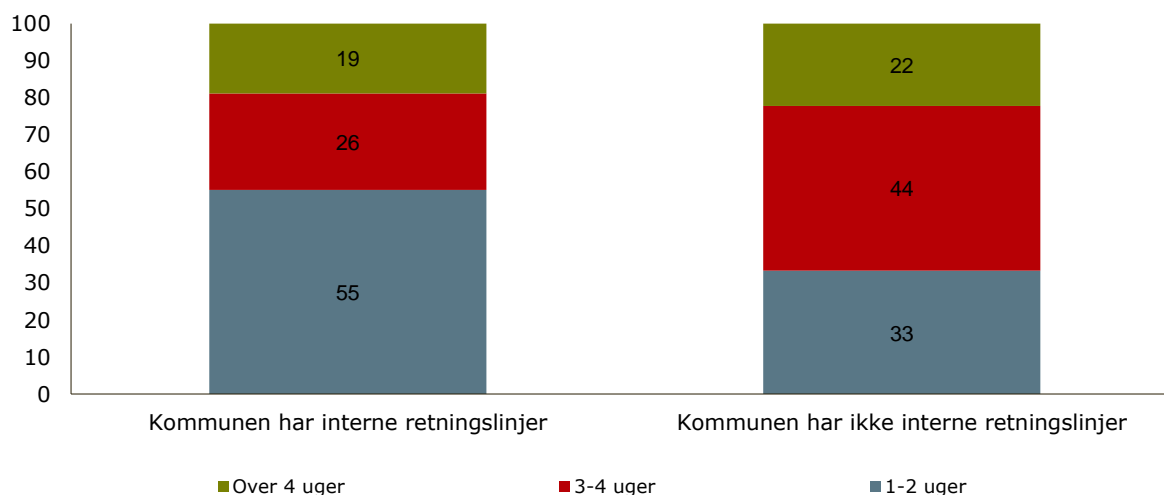
- Det er ikke kommunens opfattelse, at der er specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a
- Det er kommunens opfattelse, at der er specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a

Note: Der er umiddelbart ikke nogen sammenhæng mellem besvarelserne på de to spørgsmål. Spørgsmålene er besvaret af alle 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet.

Der er umiddelbart en sammenhæng mellem, hvorvidt kommunen har interne retningslinjer for administrationen af sagerne efter aktivlovens § 82a og længden af kommunens gennemsnitlige sagsbehandlingstid.¹² Blandt de kommuner, som har interne retningslinjer, har flere en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 1-2 uger og færre en sagsbehandlingstid på 3-4 uger sammenlignet med de kommuner, som ikke har interne retningslinjer. Der er derimod omtrent lige mange, der henholdsvis har og ikke har interne retningslinjer blandt kommuner med gennemsnitlige sagsbehandlingstider på over fire uger, se figur 2.3.

¹² Der er tale om en *umiddelbar* sammenhæng, idet der ikke er blevet kontrolleret for andre forhold herunder kommunens demografiske forhold.

Figur 2.3 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunerne har skriftlige retningslinjer for administrationen af sager efter aktivlovens § 82a og kommunernes gennemsnitlige sagsbehandlingstid

Note: Spørgsmålene er besvaret af alle 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet.

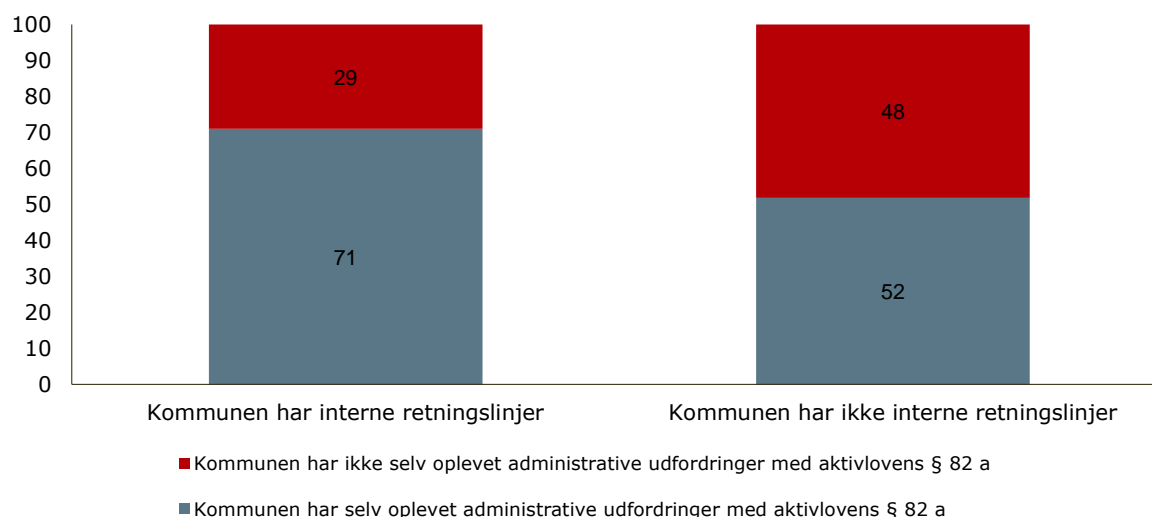
Kommunernes gennemsnitlige sagsbehandlingstid gennemgås i afsnit 2.3.

Der er umiddelbart en sammenhæng mellem, hvorvidt kommunen har interne skriftlige retningslinjer for administrationen af sagerne efter aktivlovens § 82a, og hvorvidt kommunen oplever administrative udfordringer forbundet med aktivlovens § 82a.¹³

Der er flere kommuner, som oplever administrative udfordringer, blandt de kommuner, som har interne retningslinjer sammenlignet med de kommuner, som ikke har nogen, se figur 2.4.

¹³ Der er tale om en *umiddelbar* sammenhæng, idet der ikke er blevet kontrolleret for andre forhold herunder kommunens demografiske forhold.

Figur 2.4 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunerne har skriftlige retningslinjer for administrationen af sager efter aktivlovens § 82a og oplevelsen af administrative udfordringer for kommunen

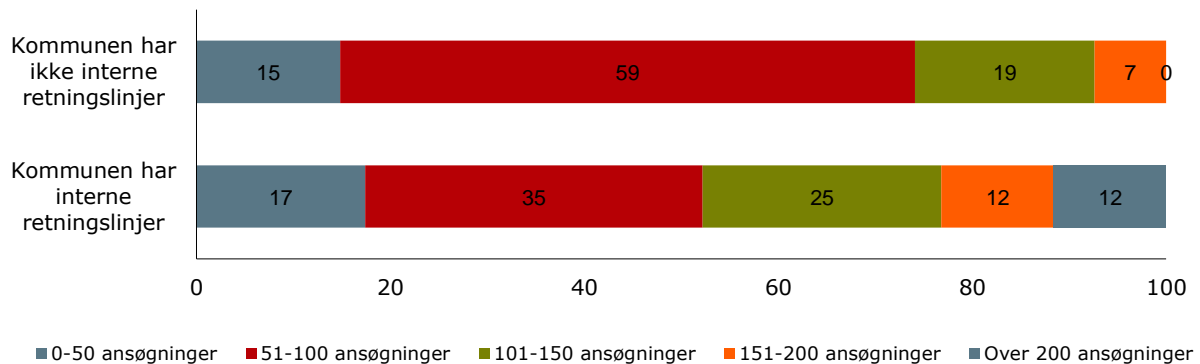
Note: Spørgsmålene er besvaret af alle 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet.

Kommunernes oplevelse af udfordringer gennemgås i afsnit 2.4.

Der er umiddelbart en sammenhæng mellem antal ansøgninger, som kommunen modtager per 100.000 indbygger i første kvartal 2014, og hvorvidt kommunen internt har udarbejdet skriftlige retningslinjer for administrationen af sagerne efter aktivlovens § 82a.¹⁴ Godt en fjerdedel af de kommuner, som ikke har skriftlige interne retningslinjer, modtager over 100 ansøgninger per 100.000 indbygger i første kvartal 2014. Hvorimod knap halvdelen af de kommuner, som har skriftlige interne retningslinjer, har over 100 ansøgninger per 100.000 indbygger i første kvartal 2014, se figur 2.5.

¹⁴ Der er tale om en *umiddelbar* sammenhæng, idet der ikke er blevet kontrolleret for andre forhold herunder kommunens demografiske forhold.

Figur 2.5 Sammenhæng mellem antal modtagne ansøgninger per 100.000 indbygger i første kvartal 2014 og interne skriftlige retningslinjer for administrationen af ansøgningerne (opgjort i procent)

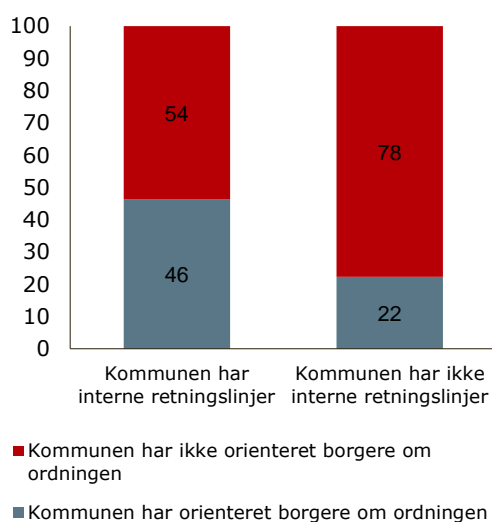
Note: Spørgsmålene er besvaret af alle 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet.

Der er en umiddelbar sammenhæng mellem, hvorvidt kommunen har interne retningslinjer for administrationen af sagerne efter aktivlovens § 82a, og hvorvidt kommunen har orienteret borgere og tandlæger i kommunen generelt om mulighed for hjælp til tandbehandling efter § 82a.¹⁵

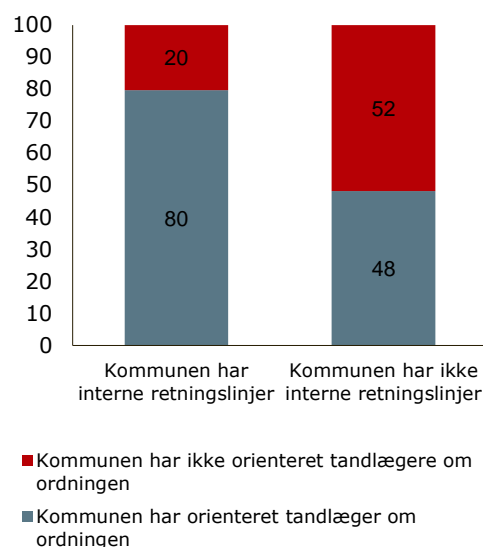
Der er flere blandt kommunerne med interne retningslinjer, der har orienteret henholdsvis borgere og tandlæger i kommunen generelt om ordningen, se figur 2.6 og 2.7 samt bilag 2, tabel 40-43.

¹⁵ Der er tale om en *umiddelbar* sammenhæng, idet der ikke er blevet kontrolleret for andre forhold herunder kommunens demografiske forhold.

Figur 2.6 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunerne har interne retningslinjer, og hvorvidt kommunerne har orienteret borgere i kommunen om muligheden for efter aktivlovens § 82a (og § 82) at søge om hjælp til tandbehandling

Figur 2.7 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunerne har interne retningslinjer, og hvorvidt kommunerne har orienteret tandlæger i kommunen om muligheden for efter aktivlovens § 82a at søge om hjælp til tandbehandling

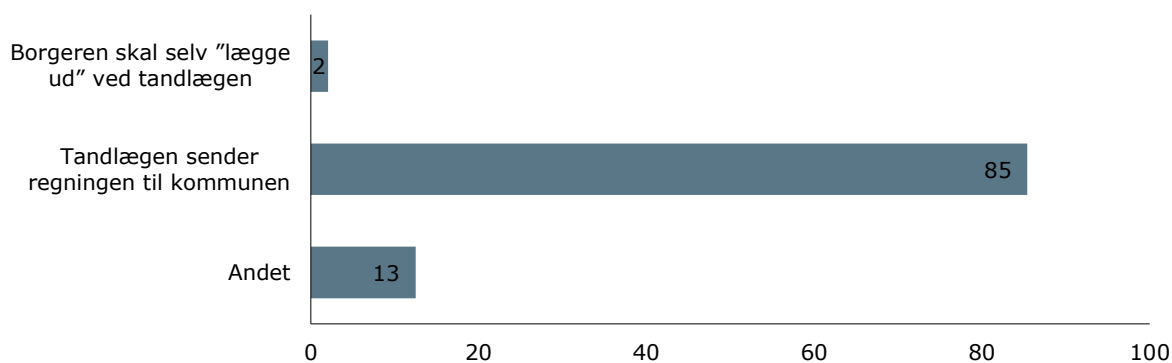
Note: Spørgsmålene er blevet besvaret af alle 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet.

Kommunernes orientering af borgere og tandlæger i kommunen i forhold til § 82a gennemgås i kapitel 3.

2.2 Praksis for udbetalingen

I forhold til udbetalingen af bevillingen af hjælp til tandbehandling sender tandlægen regningen direkte til kommunen i 85 procent af kommunerne. Det svarer til 82 af de 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet, se figur 2.8.

Figur 2.8 Hvordan tilrettelægges betalingen konkret i forhold til såvel borgere som de praktiserende tandlæger? (der må gerne sættes flere kryds)

Note: Blandt flere af de kommuner, som har afkrydset "andet" fremgår det af deres uddybende bemærkninger, at det i de fleste tilfælde er tandlægen, som sender regningen til kommunen, i forhold til det bevilgede beløb. Der er således reelt tale om mere end 82 kommuner i anden svarkategori.

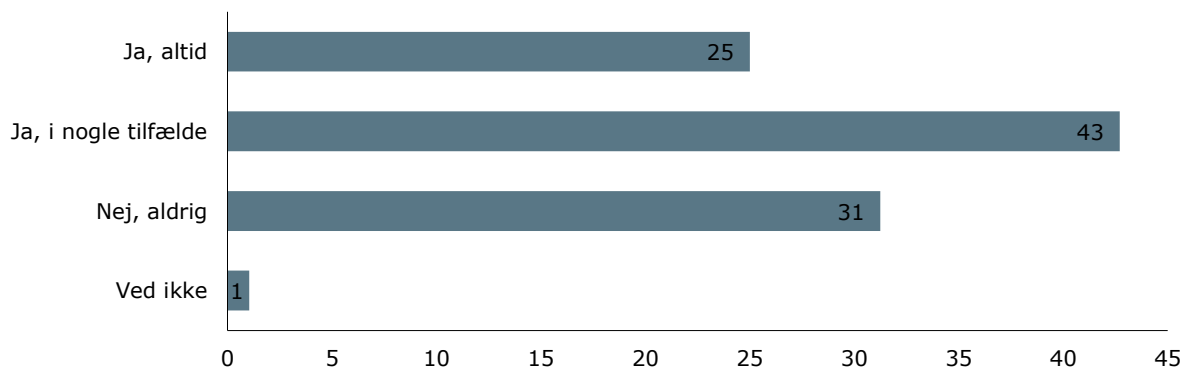
Flere kommuner uddyber deres besvarelser med, at tandlægen deler regningen i to dele. Den del, der vedrører egenbetalingen og som afregnes direkte med borgeren, og den del, som vedrører den kommunale bevilling og hvor der sendes en regning til kommunen. I de tilfælde, hvor borgeren har fået bevilget tilskud til egenbetalingen efter § 82, kommer denne bevilling til hele eller dele af egenbetalingen med på regningen, som sendes til kommunen.

Flere kommuner oplyser dog også, at borgeren altid har mulighed for selv at lægge ud for hele behandlingen hos tandlægen og efterfølgende afregne med kommunen, hvis borgeren selv ønsker det. Flere kommuner oplyser, at borgeren ofte lægger ud i akutte tilfælde eller ved små beløb, som efterfølgende afregnes med kommunen. Desuden oplyser nogle kommuner, at borgeren selv skal lægge ud for hele behandlingen og efterfølgende afregne med kommunen, hvis borgeren er forsikret i for eksempel Sygeforsikringen Danmark.

I enkelte kommuner afhænger det af tandlægen, om pågældende vil stå for at sende regningen til kommunen eller om borgeren får regningen med og efterfølgende selv indsender den til kommunen.

Kommunerne blev også spurgt til, hvorvidt de anvender et ansøgningsskema ved ansøgninger om hjælp efter § 82a. Hertil svarede 68 procent, svarende til 65 af de 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet, at de altid eller i nogle tilfælde anvender et ansøgningsskema, se figur 2.9.

Figur 2.9 Anvendes der et ansøgningsskema ved ansøgninger efter aktivlovens § 82a?

Der er ikke noget formkrav til ansøgninger om økonomisk hjælp og flere kommuner oplever også, at borgere henvender sig skriftligt, telefonisk, personligt med eller uden det generelle skema om hjælp. Hertil kommer, at kommunen kan få tilsendt en regning direkte fra borgerens tandlæge efter behandlinger, som beløber sig på 10.000 kroner eller mindre i situationer, hvor der ikke søges om støtte til egenbetaling.

Flere kommuner oplyser dog også, at der ofte benyttes ansøgningsskema, når borgeren kender til skemaet og når der før behandlingen søges om støtte til behandlinger, som koster mere end 10.000 kroner i henhold til § 82a, samt i tilfælde, hvor der inden behandlingen søges om hjælp til egen betaling efter § 82. En kommune beskriver, hvordan det foregår i tilfælde, hvor der benyttes ansøgningsskema:

”Hvis ansøgningen fremsendes fra tandlægen, har tandlægen udfyldt et overslag på et standardskema, som også anvendes i forhold til § 82. Hvis borgeren ansøger, sker dette som oftest via et ansøgningsskema om enkeltydelser efter aktivloven.” (Kommune, som i nogle tilfælde benytter ansøgningsskemaer)

Andre kommuner oplyser, at der altid benyttes et ansøgningsskema for at sikre, at kommunen får alle de nødvendige oplysninger. To kommuner, som oplyser, at de altid anvender ansøgningsskemaer, beskriver det på følgende vis:

”Selv i situationer, hvor borgeren blot indsender et overslag eller en regning fra tandlægen, beder vi borgeren om efterfølgende at udfylde et ansøgningsskema, idet vi har behov for oplysning om, hvorvidt borgeren er medlem af Sygeforsikringen Danmark.” (Kommune, som altid benytter ansøgningsskema)

”Vi har valgt at udarbejde et ansøgningsskema, som altid skal udfyldes, idet vi ellers mangler oplysninger om, hvorvidt borgeren er tilmeldt

Sygeforsikringen Danmark, eller om der eventuelt er tale om en forsikrings sag." (Kommune, som altid benytter ansøgnings skema)

Yderligere beskriver flere kommuner, at de benytter sig af en standard blanket eller et bevillingsbrev, hvoraf det fremgår, at borgeren er omfattet af reglerne i § 82a samt i tilfælde, hvor der kræves en forudgående godkendelse af behandlingen fra kommunens side, en beskrivelse af, hvad der er bevilget, hvad der er egenbetaling og eventuelt hvordan betalingen foregår. Det kan borgeren få, når denne henvender sig til kommunen inden tandbehandlingen er fundet sted, og borgeren kan så medbringe denne skrivelse eller dette bevillingsbrev til tandlægen.

2.3 Eksempel på én sags gang

Det er op til kommunerne at fastlægge, hvordan tilskuddet til tandpleje indenfor lovens rammer administreres mest hensigtsmæssigt og enkelt for både borgere, tandlæger og tandplejere samt kommunen.

I det følgende gengives én kommunes sags gang i hovedtræk og der er i sags gangen gjort aktivt brug af begreberne for de forskellige faser i sags behandling. Det vil sige, at der arbejdes med begreberne: sags åbning, sags oplysning, sags vurdering, sags afgørelse og sags opfølging.

2.3.1 Sags åbning

Et typisk sags behandlings forløb ved ansøgning om økonomisk hjælp til tandbehandling efter henholdsvis aktivlovens § 82 og § 82a indledes med, at borgeren inden ansøgningen indgives har været hos en tandlæge og fået undersøgt, hvilken tandbehandling der bør iværksættes. Tandlægen vil i disse tilfælde ofte have udarbejdet et prisoverslag. Borgeren henvender sig herefter til kommunen ofte ved at indgive en ansøgning i form af et ansøgnings skema.

En af kommunens sags behandlere laver ved modtagelsen af ansøgningen en såkaldt sags åbning, hvor henvendelsen dokumenteres, sagen oprettes, det videre forløb aftales og borgeren oplyses om sine rettigheder, pligter, forventet sags behandlingstid samt at oplysninger registreres elektronisk (persondataloven). I denne indledende fase klarlægges borgerens tilhørsforhold til kommunen og hvorvidt ansøgningen kommer fra borgeren selv eller en anden, der har samtykke hertil. Ved mundtlige henvendelser fra en borger vil der i nogle tilfælde blive sendt ansøgnings skema til borgeren, ligesom borgeren vejledes om mulighederne for hjælp til tandbehandling efter aktivloven. Endelig kontrolleres det om alle relevante oplysninger og former for dokumentation, som er nødvendige for, at ansøgningen kan behandles, foreligger eller om disse skal efterspørges hos borgeren eller tredje part. Ved sidstnævnte skal der indhentes samtykke hertil fra borgeren.

2.3.2 Sagsoplysning

Manglende oplysninger og dokumenter, der er nødvendige for at behandle ansøgningen, indhentes herefter i næste fase, sagsoplysningen. Herunder information til brug for en vurdering af, om borgeren er omfattet af personkredsen i henhold til aktivlovens § 82a, og til en eventuel økonomisk vurdering i henhold til ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82. Hertil kommer dokumentation for behandlingen herunder prisoverslag eller eventuel tandlægeregning samt andet, der er med til at dokumentere, at behandlingen er nødvendig og helbredsmæssig velbegrundet. Eventuelt forelægges sagen en tandlægekonsulent, som kommer med sin vurdering af, hvorvidt den foreslåede behandling er nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet samt om, der er tale om et samlet behandlingsforløb over 10.000 kroner og hvorvidt der er billigere behandlingsmuligheder.

2.3.3 Sagsvurdering

Herefter foretager sagsbehandleren en samlet faglig vurdering af sagen ud fra de oplysninger, der er indhentet. Der foretages herunder en vurdering af om de generelle betingelser for hjælp efter aktivloven med fokus på § 82a er opfyldt:

- Kan udgiften dækkes efter anden lovgivning, forsikring eller lignende.
- Tilhører borgeren personkredsen herunder om borgeren er 18-24 år eller ældre.
- Har borgeren afholdt den årlige lovpligtige egenbetaling på 600 eller 800 kroner.
- Overstiger behandlingsforløb 10.000 kroner og i så fald er behandlingen nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet. Her inddrages eventuelt en tandlægekonsulents vurdering.
- Hvis borgeren skal betale en egenbetalingsandel efter aktivlovens § 82a eller får afslag på hjælp efter aktivlovens § 82a, foretages der en selvstændig stillingtagen til, hvorvidt borgeren kan få hjælp efter aktivlovens § 82. Dette under forudsætning af, at ansøgningen foreligger inden behandlingen er påbegyndt og borgeren ikke har frabedt sig dette. Ved ansøgning om hjælp i henhold til aktivlovens § 82 foretages der en økonomisk vurdering af, hvorvidt borgeren selv er i stand til at afholde udgiften.

2.3.4 Sagsafgørelse

Der træffes herefter en afgørelse i sagen. Afgørelsen ledsages af en begrundelse. Det afgøres om der skal gives tilsagn (bevilling eller delvis bevilling) eller afslag på den ansøgte hjælp. Ved bevilling anføres det bevilgede med beløb sammen med eventuelle betingelser knyttet til afgørelsen. Det kan dreje sig om krav til administration eller dokumentation for anvendelse af en eventuel bevilling. Ved delvis bevilling eller afslag skal det vurderes om ansøgningen også skal behandles efter aktivlovens § 82, hvis det ikke allerede er sket. Endelig kan der være tale om en tilbagebetaling af det beløb, som borgeren har lagt ud. Der udarbejdes skriftlig afgørelse, som formidles til borgeren i et brev, hvori borgeren underrettes om bevillingen eller afslaget og eventuelle betingelser forbundet hermed, samt et bevillingstilsagn, som borgeren kan tage med til tandlægen og hvoraf det fremgår præcist, hvad der er bevilget hjælp til. Bevillingstilsagnet sendes til borgeren sammen med bevillingen.

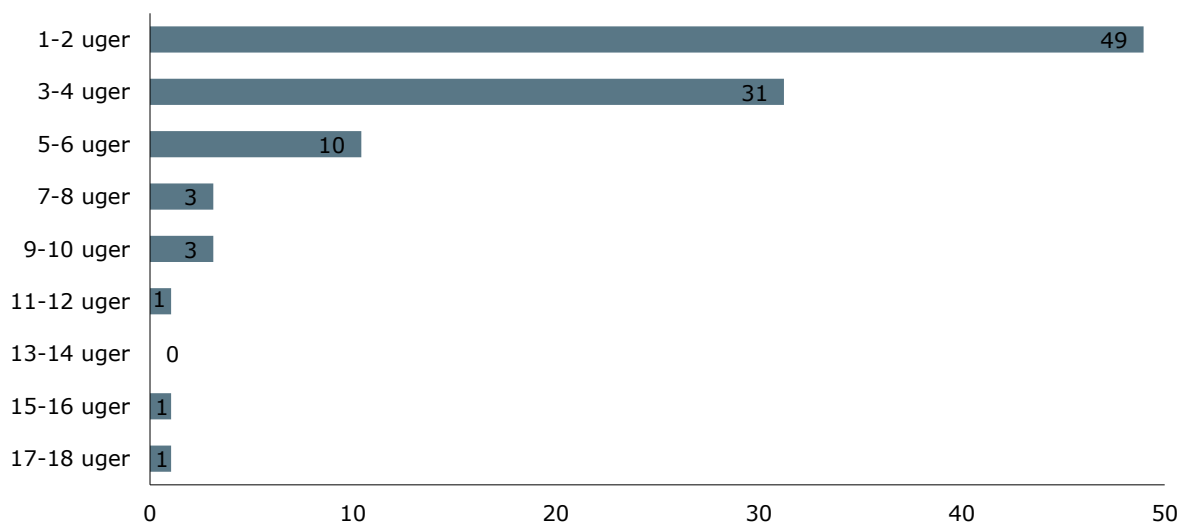
2.3.5 Sagsopfølgning

Senere foretages en opfølgning, hvor det sikres, at borgeren modtager den bevilgede hjælp, samt lever op til eventuelle krav, der kan være stillet i bevillingen.

2.4 Sagsbehandlingstid

80 procent af kommunerne, svarende til 77 af de 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet, har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid for ansøgninger efter aktivlovens § 82a på maksimum en måned, se figur 2.10.

Figur 2.10 Hvad er kommunens gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ansøgninger efter reglerne i aktivloven § 82a?

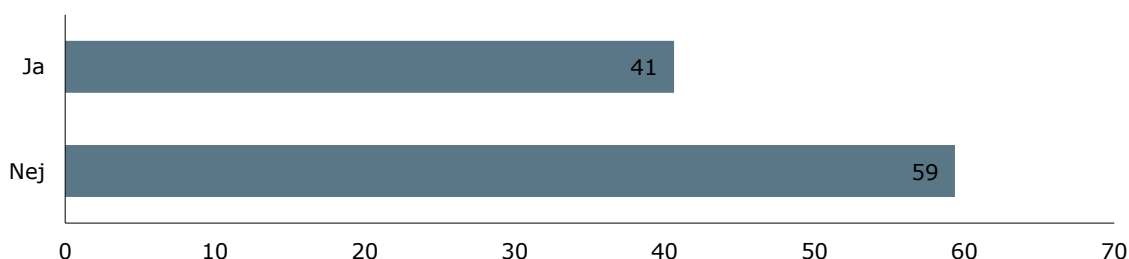
2.5 Oplevede udfordringer

Kommunerne er blevet bedt om at vurdere, hvorvidt der er specifikke områder eller led i processen, hvor henholdsvis borgeren og kommunen oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a.

2.5.1 Udfordringer for borgerne

41 procent af kommunerne, svarende til 39 af de 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet, oplever, at der forekommer udfordringer for borgerne forbundet med ansøgning om hjælp til tandbehandling i henhold til aktivlovens § 82a, se figur 2.11.

Figur 2.11 Er det kommunens opfattelse, at der er specielle områder eller led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a?

Udfordringer med økonomiske udlæg

Flere kommuner påpeger udfordringer forbundet med økonomiske udlæg eller udgifter, som borgeren selv skal stå for. Som eksempler kan nævnes:

- Situationer, hvor borgeren er medlem af Sygeforsikringen Danmark og derfor skal lægge ud for den del af tandbehandlingen, som Sygeforsikringen Danmark dækker.
- Situationer, hvor tandlægen kræver betaling for det indledende overslag, som borgeren skal bruge til ansøgningen forbundet med udgifter på over 10.000 kroner.
- Situationer, hvor der ikke er bevilget hjælp til egenbetalingen og hvor tandlægen kræver, at egenbetalingen betales forud, eller, hvor borgeren ikke vil betale egenbetalingen og derfor fravælger behandlingen til trods for, at de har fået bevilget støtte. Særligt for borgere over 25 år kan egenbetalingen på henholdsvis den lovpligtige egenbetaling på 800 kroner og de 35 procent af det resterende behandlingsbeløb være en udfordring, der kan betyde, at et bevilget beløb i realiteten ikke kan anvendes.
- Situationer, hvor behandlingen er bedømt til at beløbe sig til mindre end 10.000 kroner, men hvor behandlingen udvikler sig eller viser sig at overstige dette beløb. I sådanne situationer kan borgeren komme i klemme i forhold til krav om forhåndsgodkendelse ved ansøgninger om hjælp til tandbehandlinger, som beløber sig til mere end 10.000 kroner.

Udfordringer med at gennemskue reglerne

Flere kommuner nævner, at reglerne kan være svære at gennemskue for borgerne. Som eksempler kan nævnes:

- Betydningen af opdelingen mellem § 82 og § 82a i aktivloven og herunder, hvornår der skal ansøges forud for behandlingen. Der er lovmæssige krav om forhåndsgodkendelse af behandlinger, som beløber sig til mere end 10.000 kroner i henhold til § 82a, og krav om forhåndsgodkendelse i henhold til § 82, når der ansøges om hjælp til egenbetalingsdelen eller når der søges om hjælp i henhold til § 82 efter afslag på hjælp efter § 82a. Borgeren bliver således stillet økonomisk dårligere, hvis pågældende søger efter behandlingen er igangsat eller udført, da borgeren herefter ikke kan få hjælp efter begge paragraffer.

- Udregning af egenbetalingen, som afhænger af borgerens alder og forsørgelsesgrundlag (se afsnit 1.2), og kravet om, at den lovpligtige egenbetaling skal være afholdt indenfor kalenderåret. Hertil kommer, at nogle kommuner påpeger, at det kan være vanskeligt at få tandlægerne til at dele regningen op i henhold til egenbetaling og bevilling, hvilket gør det vanskeligere for borgerne.
- At fastslå om borgeren er omfattet af målgruppen for hjælp efter aktivlovens §§ 82 og 82a kræver en konkret beregning af borgerens nuværende indtægt og formueforhold sammenholdt med reglerne om kontanthjælp og uddannelseshjælp. Hertil kommer, at borgerens forsørgelsesgrundlag kan ændre sig således, at borgeren på ansøgnings- og afgørelsestidspunktet er omfattet af målgruppen, men ikke på tidspunktet for tandbehandlingens udførelse. Det er en betingelse for hjælp, at borgeren er omfattet af målgruppen i henhold til aktivlovens § 82a på tidspunktet for behandlingens udførelse. Det stiller såvel borger som tandlæge i en ugunstig position, da betalingsforholdene til stadighed kan være uklare.
- Usikkerhed omkring håndteringen af brud eller pauser i behandlingsforløb, som er blevet bevilget, men ikke ført til ende.

Udfordringer med at frembringe dokumentation eller håndtere ventetiden forbundet med kommunens sagsbehandling

Flere kommuner vurderer, at nogle borgere kan have svært ved at dokumentere eksempelvis afholdelse af den årlige egenbetalingen, behandlingens nødvendighed ved behandlingsforløb på over 10.000 kroner og ved ansøgning om supplerende hjælp efter § 82 deres økonomiske forhold. Desuden nævner en kommune, at manglende sprogkundskaber hos borgeren kan vanskeliggøre processen.

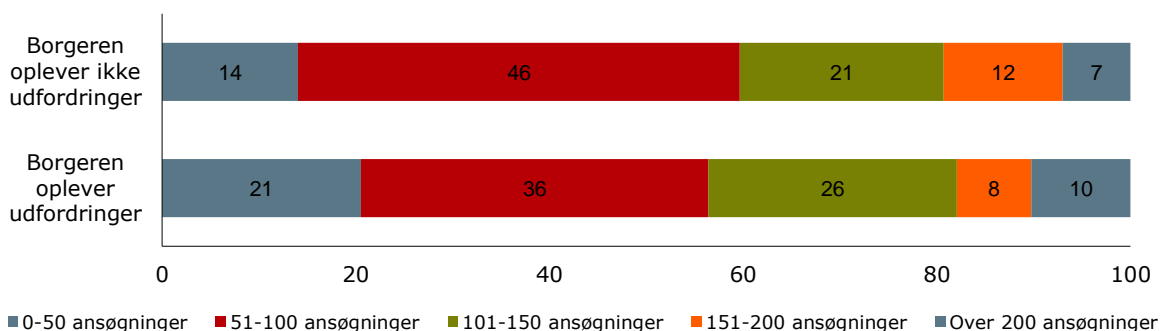
Endelig nævner nogle kommuner udfordringer forbundet med, at behandlingen ikke igangsættes før end der foreligger en forhåndsgodkendelse, når der søges om hjælp til behandling på over 10.000 kroner i henhold til § 82a eller der søges hjælp til egen betaling i henhold til § 82. Herunder peger kommunerne på vanskeligheder i forbindelse med kommunens brug af tandlægekonsulenter. Brugen af tandlægekonsulenter kan øge ventetiden og borgeren kan have svært ved at acceptere, at tandlægekonsulenten kommer med en anden vurdering end tandlægen.

Der er umiddelbart ikke nogen sammenhæng mellem kommunens oplevelse af, at borgere oplever udfordringer i led af ansøgningsprocessen forbundet med § 82a og hvor mange ansøgninger kommunen modtager per 100.000 indbygger i første kvartal 2014, se *figurer 2.12.*¹⁶

---

¹⁶ Der er tale om, at der ingen umiddelbar sammenhæng, idet der ikke er blevet kontrolleret for andre forhold herunder kommunens demografiske forhold.

Figur 2.12 Sammenhæng mellem kommunens oplevelse af, at borgeren oplever udfordringer og antal modtagne ansøgninger per 100.000 indbygger i første kvartal 2014

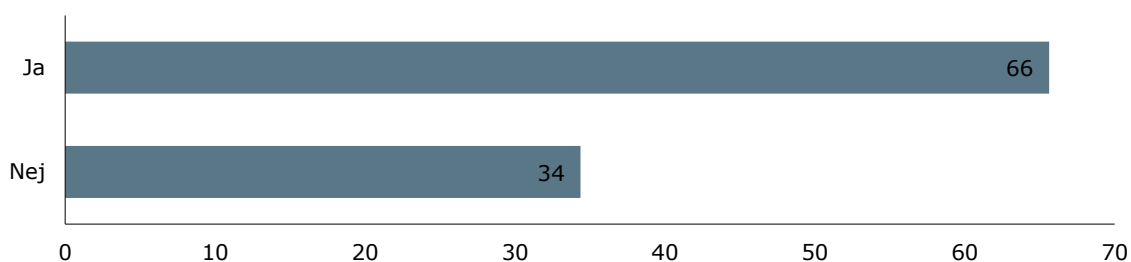

Note: Der er umiddelbart ikke nogen sammenhæng mellem besvarelserne på de to spørgsmål. Spørgsmålene er blevet stillet til alle 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet.

2.5.2 Udfordringer for kommunerne

66 procent af kommunerne, svarende til 63 af de 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet, oplever, at kommunen selv har administrative udfordringer med behandling af ansøgninger om hjælp til tandbehandling i henhold til aktivlovens § 82a, se figur 2.13.

Figur 2.13 Har kommunen selv administrationsmæssigt oplevet udfordringer med aktivlovens § 82a?

Udfordringer forbundet med at administrere og formidle sammenhængen mellem §§ 82 og 82a i aktivloven

Flere kommuner oplyser i deres uddybende bemærkninger, at de har oplevet udfordringer forbundet med at administrere og formidle sammenhængen mellem §§ 82 og 82a i aktivloven. Borgeren har mulighed for at få hjælp efter aktivlovens § 82 til den resterende egenbetaling, som ikke dækkes af aktivlovens § 82a, hvilket kobler de to paragraffer om hjælp. Det, at der kan være tale om bevilling af støtte i henhold til forskellige paragraffer, gør det både vanskeligt at vejlede borgeren om reglerne og formidle kommunens afgørelse overfor borgeren, som har søgt om hjælp. For eksempel kan der i én bevilling være både oplysninger om bevilling af hjælp fra henholdsvis aktivlovens § 82a og § 82, oplysninger om delvise afslag eller forslag til billigere

behandlingsalternativer, oplysninger om egenbetaling og endelig oplysninger om, hvad der dækkes af Sygeforsikringen Danmark, hvis borgeren er medlem heraf.

Desuden oplyser flere kommuner, at det er tidskrævende og administrativt tungt for dem at behandle ansøgningerne, når det kræver en vurdering efter såvel § 82 som § 82a. En kommune beskriver det således:

”Det er mere tidskrævende, at der både skal sagsbehandles i forhold til § 82a og i forhold til § 82 i tilfælde, hvor borgeren søger om hjælp til egenbetalingen. Det giver udfordringer i forhold til betalingen, at den splittes op i forhold til de to paragraffer i de digitale betalingssystemer (for eksempel Opus eller Prisma)” (Kommune, som har oplevet administrative udfordringer)

Hertil kommer, at nogle kommuner oplyser, at de synes lovgivningen var svær at gennemskue i starten, og at de har savnet at få mere vejledning heri. En kommune skriver følgende:

”§ 82a er svær at forstå og forklare overfor såvel borgere, tandlæger og kolleger i Jobcentret. Når lovgiverne overlader det til kommunen selv at tilrettelægge en kommunikation og administration af ordningen og når KL ikke bidrager med nogen form for hjælp, er der naturligvis brugt en del ressourcer på at sætte arbejdsgange og vejledninger, standardbreve m.v. på plads. Vi har dog haft et fint samarbejdet med kommunens tandlægekonsulent, som har været formidler til de private tandlæger.” (Kommune, som har oplevet administrative udfordringer)

Udfordringer forbundet med afgrænsning af målgruppen

Flere kommuner nævner udfordringer forbundet med afgrænsningen af målgruppen. Nogle kommuner vurderer, at det er en udfordring, at lovgivningen har åbnet op for, at flere kan ansøge om hjælp, da det har øget sagspresset. Andre beretter om, hvordan det kan være svært at argumentere for eller problematisk, at nogle grupper ikke er inddraget såsom SU-modtagere. Hertil kommer udfordringer forbundet med, at borgeren kan falde udenfor målgruppen efter bevillingen er givet, men før behandlingen er udført. En kommune beskriver det således:

”Der har været en dialog med nogle tandlæger omkring den udfordring, at kommunen kan lave en bevilling efter § 82a, men at der tages det forbehold, at borgerens indkomst er uændret. Det betyder, at en borger kan få en bevilling en dag, dagen efter komme i job og på tredje dagen gå til tandlægen med en bevilling, hvor forudsætningerne ikke længere er til stede. Kommunalt kunne vi have et ønske om, at en bevilling kan udstedes og være gyldig i for eksempel 14 dage uanset, om borgeren måtte komme til en større formue og dermed ikke længere være berettiget til

forsørgerydelse fra kommunen.” (Kommune, som har oplevet administrative udfordringer)

Udfordringer forbundet med udregninger af det samlede behandlingsbeløb, borgerens egenbetaling og vurdering af behandlingens nødvendighed

Flere kommuner oplever udfordringer med beregningen af, hvornår det samlede behandlingsbeløb overstiger 10.000 kroner, borgerens egenbetaling, samt vurderingen af, om en behandling er nødvendig og helbredsmæssig velbegrundet eller af kosmetisk art, hvilket der ikke ydes hjælp til. En kommune skriver for eksempel følgende:

”En af udfordringerne er spørgsmålet om, hvornår en behandling er nødvendig. Der er nogle behandlinger, hvor vi kan tænke, at dette kunne udsættes til, når borgeren igen er på arbejdsmarkedet. Eksempelvis udskiftning af fyldninger (sølv til plast). Hertil kommer skønnet af, hvad der er en rimelig behandling. Vi oplever, at nogle tandlæger anvender § 82a i vid udstrækning, hvilket vi gerne vil i dialog med vores tandlæger i kommunen om.” (Kommune, som har oplevet administrative udfordringer)

Til ovenstående kommentar skal dog bemærkes, at borgeren efter § 82a har ret til tandpleje også i tilfælde hvor denne pleje kan udsættes til et senere tidspunkt. § 82a giver netop mulighed for hjælp til tandpleje og ikke alene til akutte behandlingsbehov i modsætning til § 82.

Yderligere beretter enkelte kommuner om udfordringer forbundet med borgerens betaling af den lovmæssige årlige egenbetaling. Borgeren skal ved ansøgninger om hjælp i henhold til § 82a dokumentere, at den lovpligtige årlige egenbetaling er afholdt i tilfælde af tidligere behandlinger indenfor det samme kalenderår.

Desuden finder nogle kommuner det vanskeligt at forklare borgere, hvorfor tandbehandlinger op til 10.000 kroner ikke behøver at blive vurderet i forhold til økonomi og helbredsmæssig nødvendighed, hvorimod de behandlinger, der koster mere end 10.000 kroner, kræver en sådan vurdering.

Udfordringer forbundet med samarbejdet med tandlægerne

Flere kommuner beretter om udfordringer i samarbejdet med tandlægerne. Nogle savner, at tandlægerne bliver bedre til at splitte regningen op i forhold til, hvad der er bevilget af kommunen og hvad borgeren selv skal betale. Hertil kommer de udfordringer det giver, når den endelige behandlingsudgift ikke svarer til overslaget og den bevilling, der er givet. En kommune beskriver det således:

”Såfremt borgeren afleverer overslag på tandplejen, udfærdiges der bevilling/afslag på hjælp efter §§82/82a, som sendes til ansøger og tandlæge. I bevilling står, at såfremt behandlingen ændres, vil det bevilgede beløb og ansøgers egenbetaling også ændres. Når regningen fra tandlægen

kommer og behandlingen er ændret, skal der ske en omberegning af beløbene. Hvis ansøger har afholdt sin egenbetaling, skal der gives besked til både ansøger og tandlæge om, at der er en ændring i beløbene.” (Kommune, som har oplevet administrative udfordringer)

Andre kommuner beretter om, hvorledes der er udfordringer forbundet med, at tilskud fra Sygeforsikringen Danmark skal udregnes både ud fra den del, som kommunen betaler, og den del, som borgeren betaler, hvorfor hele regningen skal sendes videre til dem.

Nogle kommuner oplyser, at de oplever, at flere tandlæger prøver at opdele behandlingsforløbene således, at borgeren kan ansøge i henhold til behandlinger, der beløber sig til 10.000 eller mindre. En kommune beskriver det således:

”Når behandlingen er under 10.000 kroner er det en administrativ udfordring at gennemskue om tandlægen "deler" behandlingen op og dermed undgår forudgående ansøgninger, men foretager større tandbehandlinger.” (Kommune, som har oplevet administrative udfordringer)

Hertil kommer, at flere kommuner beretter om, at nogle tandlæger sender regninger for nogle, som ikke er omfattet af reglerne, hvilket giver unødigt ekstraarbejde:

”Det er ikke alle tandlæger, der er lige godt inde i reglerne, og nogle gange tror de, at det er alle borgere, der er omfattet, og det giver jo flere henvendelser. Tandlægerne tror også i nogle tilfælde, at de blot kan sende hele regningen hertil så det vil være godt med lidt mere information ud til tandlægerne, men vi er da kommet langt ved dialog.” (Kommune, som har oplevet administrative udfordringer)

Endelig foreslår et par kommuner, at det kunne være økonomisk ønskeligt, at man fra kommunens side kunne tilbyde kommunal tandbehandling knyttet til aktivlovens § 82a.

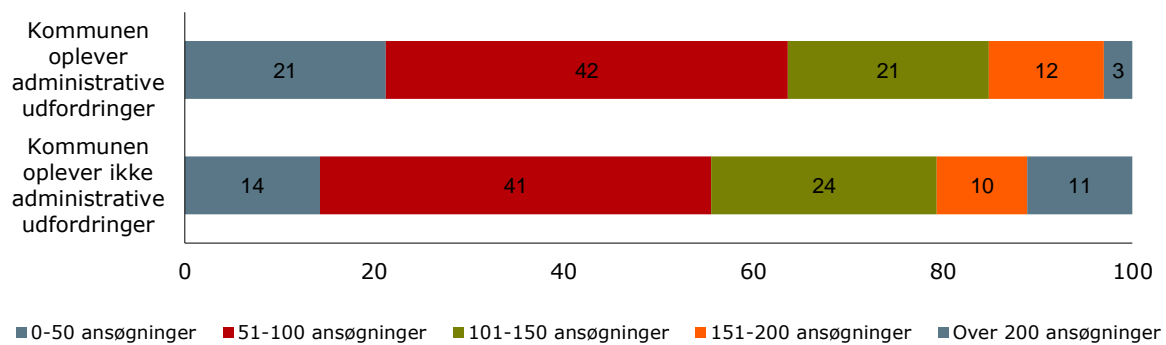
Der er umiddelbart ikke nogen sammenhæng mellem kommunens oplevelse af, at kommunen selv har administrative udfordringer forbundet med § 82a og hvor mange ansøgninger kommunen modtager per 100.000 indbygger i første kvartal 2014, se figur 2.14.¹⁷

---

¹⁷ Der er tale om, at der ingen *umiddelbar* sammenhæng er, idet der ikke er blevet kontrolleret for andre forhold herunder kommunens demografiske forhold.

Figur 2.14 Sammenhæng mellem kommunens oplevelse af administrative udfordringer i kommunen og antal modtagne ansøgninger per 100.000 indbygger i første kvartal 2014

Kilde: Note: Der er ikke nogen umiddelbar sammenhæng mellem besvarelserne på de to spørgsmål. Spørgsmålene er besvaret af alle 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet.

3 Orientering og information om reglerne om hjælp til tandbehandling

Dette kapitel omhandler, hvorvidt kommunerne har orienteret borgere og tandlæger om muligheden for at søge om hjælp efter aktivlovens § 82a. Herunder hvordan orienteringen i givet fald er foregået samt kommunernes oplevelse af borgernes kendskab til mulighederne for at få hjælp til tandbehandling. Det bemærkes, at kommunerne ikke har pligt til at orientere borgere og andre interessenter om ny lovgivning generelt ud over den vejledningsforpligtelse, de har forbundet med direkte henvendelser fra borgere og andre interessenter i kommunen.

Undersøgelsen viser, at:

- 40 procent af kommunerne har oplyst borgerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a. Heraf har over halvdelen gjort dette via hjemmeside, skrivelser, vejledninger eller lignende.
- 71 procent af kommunerne har oplyst tandlægerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a. Hertil kommer, at 65 procent af kommunerne har orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden at søge om hjælp til egenbetalingsdelen efter § 82 forbundet med hjælp i henhold til aktivlovens § 82a.
- De fleste kommuner vurderer, at borgeren mest hyppigt har fået kendskab til muligheden for hjælp til tandbehandling via enten kommunen eller tandlægen.
- 61 procent af kommunerne har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om hvornår, der ikke er krav om forhåndsgodkendelse i forhold til at få hjælp til tandbehandlinger efter § 82a. 78 procent af kommunerne har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om hvornår, der er krav om forhåndsgodkendelse i forhold til at få hjælp til tandbehandlinger efter § 82a. For flertallet er dette sket via dialog med den enkelte borger eller tandlæge eller via skrivelser, vejledninger og lignende.
- Undersøgelsen belyser en række umiddelbare sammenhænge forbundet med det at have lavet en generel orientering rettet til henholdsvis borgere og tandlæger i kommunen:¹⁸
  - Langt de fleste af de kommuner, som har orienteret borgere generelt, har også orienteret tandlægerne generelt.
  - Flere blandt de kommuner, der har orienteret tandlæger og/eller borgere i kommunen generelt om muligheden for at få hjælp til tandbehandling i henhold til § 82a, har modtaget over 100 ansøgninger per 100.000 indbygger i første kvartal 2014 sammenlignet med de kommuner, som ikke har lavet en generel orientering.
  - Der er lidt færre kommuner, der oplever administrative udfordringer forbundet med § 82a, blandt de kommuner, som har orienteret tandlægerne om de nye

¹⁸ Der er tale om *umiddelbare* sammenhænge, idet der ikke er blevet kontrolleret for andre forhold herunder kommunens demografiske forhold.

muligheder for støtte til tandbehandling. Ligeledes er der færre kommuner, der oplever administrative udfordringer forbundet med § 82a, blandt de kommuner, som har lavet en generel orientering til borgere og tandlæger i kommunen om specifikt, hvornår der er krav om forhåndsgodkendelse. Der er dog ingen umiddelbar sammenhæng mellem, hvorvidt kommunen har orienteret tandlæger og borgere generelt om, hvornår der ikke er krav om forhåndsgodkendelse, og hvorvidt kommunerne oplever administrative udfordringer. Hertil kommer, at der ikke er nogen umiddelbar sammenhæng mellem, hvorvidt kommunen har lavet en generel orientering til borgere i kommunen, og hvorvidt kommunen oplever administrative udfordringer.

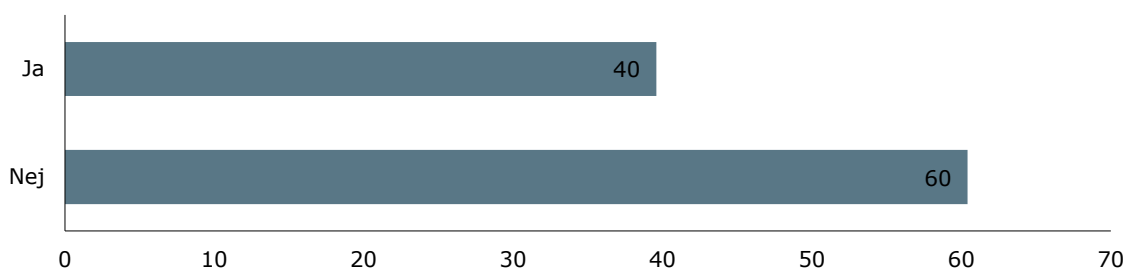
- Der er lidt færre kommuner, der oplever, at der er specifikke områder i ansøgningsprocessen, hvor borgerne støder på udfordringer, blandt de kommuner, som har lavet en generel orientering til borgere og tandlæger i kommunen om specifikt, hvornår der er, og hvornår der ikke er krav om forhåndsgodkendelse til borgere og tandlæger i kommunen. Derimod er der umiddelbart flere kommuner, som oplever, at borgerne støder på udfordringer, blandt de kommuner, som har lavet en generel orientering om 82a til borgerne, sammenlignet med de kommuner, der ikke har lavet denne orientering. Desuden er der ingen umiddelbar sammenhæng mellem, hvorvidt kommunen har lavet denne generelle orientering til tandlægerne i kommunen og hvorvidt kommunen oplever, at der er specifikke led i ansøgningsprocessen, hvor borgerne i kommunen støder på udfordringer.

3.1 Orientering om muligheden for hjælp til tandbehandling

3.1.1 Orientering af borgere

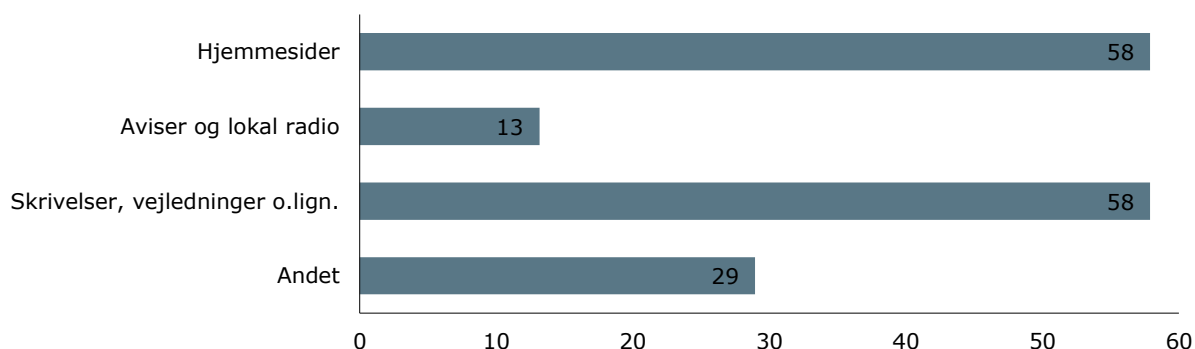
40 procent af kommunerne oplyser, at de har orienteret borgerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a. Dette svarer til 38 af de 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet, se figur 3.1.

Figur 3.1 Har kommunen generelt orienteret borgerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a (og § 82)?

Over halvdelen af de kommuner, som har orienteret borgerne i kommunen om muligheden for at søge hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a, har orienteret via deres hjemmeside og/eller via skrivelser, vejledninger og lignende. De færreste har benyttet sig af aviser og lokalradio, se figur 3.2.

Figur 3.2 Hvordan har kommunen orienteret generelt om denne mulighed? (der må gerne sættes flere kryds)

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de generelt har orienteret borgerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a (og § 82). 38 kommuner har således besvaret dette spørgsmål. Kommunerne har haft mulighed for at vælge at afkrydse en enkel eller flere svarmuligheder, hvorfor procenterne ikke summer til 100 procent på tværs af svarkategorierne.

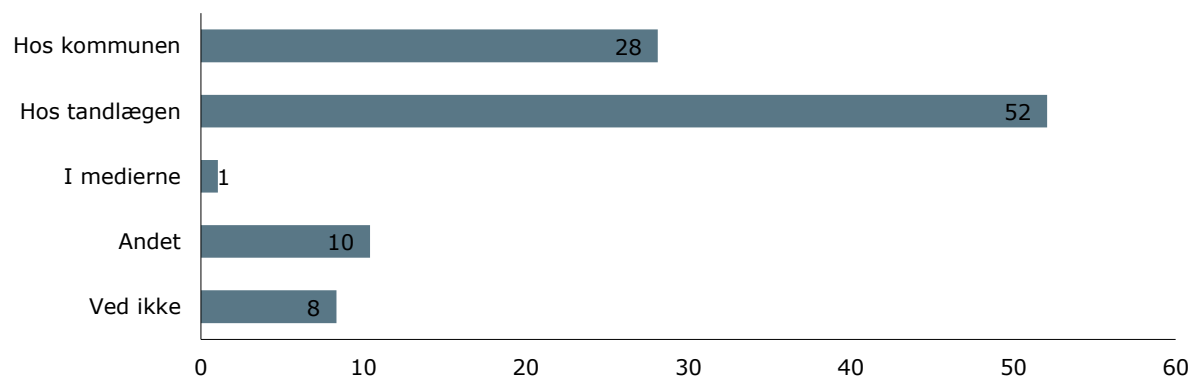
Flere af de kommuner, som har svaret, at de har benyttet sig af anden måde at orientere borgerne på, oplyser, at orienteringen er sket via samarbejdspartnere såsom:

- Tandlægeforeninger
- Medarbejdere på kommunens sociale tilbud, herunder bo- og opholdssteder
- Beskæftigelsesrådgivere, medarbejdere på de beskæftigelsesfremmende foranstaltninger og i jobcentrene
- Sagsbehandlere, som varetager ansøgninger om uddannelseshjælp, kontanthjælp og vejledningssamtaler mv.

Hertil oplyser flere, at de i henhold til deres rådgivningsforpligtelse giver vejledning over telefon, når borgere henvender sig.

80 procent af kommunerne vurderer, at borgerne i deres kommune mest hyppigt har fået kendskab til muligheden for at søge om hjælp til tandbehandling via enten tandlægen eller kommunen. Det svarer til 77 af de 96 kommuner, som har besvaret, se figur 3.3.

Figur 3.3 Hvor vurderer kommunen, at borgerne mest hyppigt har fået kendskab til muligheden for at søge om hjælp til tandbehandling?

Note: Flere oplyser i de uddybende bemærkninger, at borgerne efter deres vurdering lige hyppigt får kendskab til denne mulighed via tandlægen og kommunen. I de tilfælde har de fleste kommuner valgt at afkrydse enten svarmuligheden "Hos kommunen" eller "Hos tandlægen", men andre har valgt at svare "andet" og så efterfølgende redegøre for, at der er tale om en kombination af de to første svarmuligheder i deres uddybende bemærkninger. Der er således reelt tale om flere kommuner end angivet ovenfor, der mener, at borgerne er blevet orienteret via henholdsvis tandlæge og kommune.

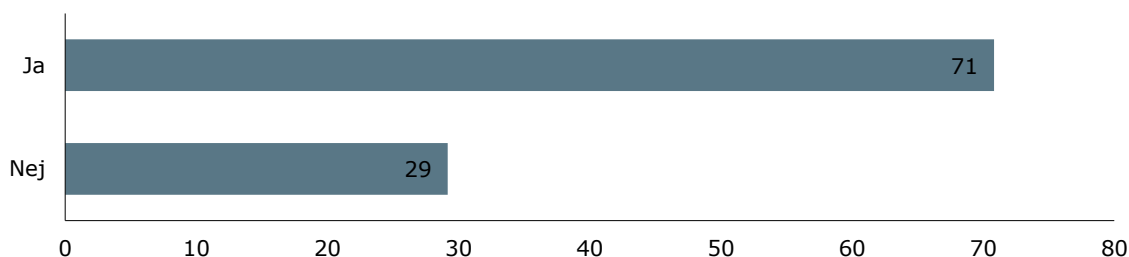
Flere kommuner oplyser, at borgerne efter deres vurdering lige hyppigt bliver orienteret om muligheden hos tandlægen såvel som hos kommunen, hvorfor de egentlig gerne ville have angivet begge disse muligheder.

Blandt de kommuner, som vurderer, at borgerne kender til ordningen fra andre steder end de ovenfor angivne, mener flere, at der er tale om viden fra borgerens sociale netværk eller fra medierne.

3.1.2 Orientering af tandlæger

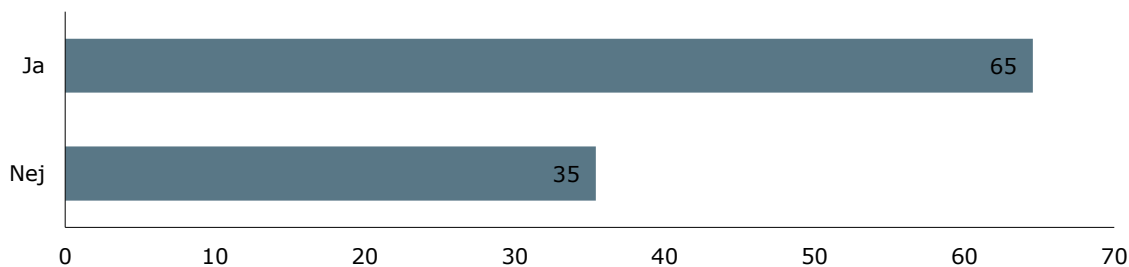
71 procent af kommunerne oplyser, at de har orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a. Det svarer til 68 af de 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet, se figur 3.4.

Figur 3.4 Har kommunen orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp efter aktivlovens § 82a?

65 procent af kommunerne oplyser, at de har orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for efter aktivlovens § 82 at søge om hjælp til egenbetalingen forbundet med aktivlovens § 82a. Det svarer til 62 af de 96 kommuner, som har besvaret, se figur 3.5.

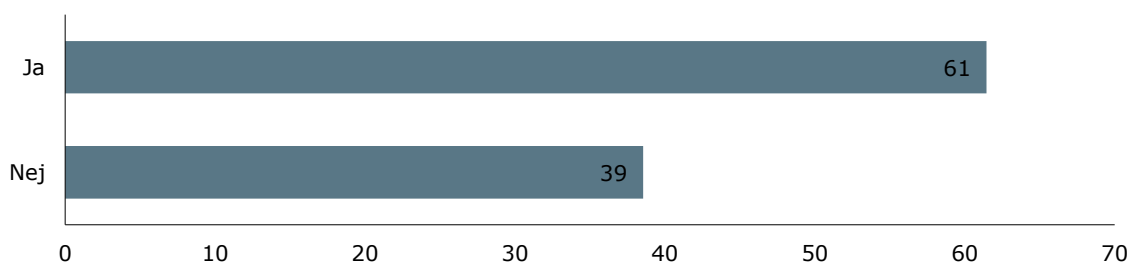
Figur 3.5 Har kommunen orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for efter aktivlovens § 82 at søge om hjælp til egenbetaling forbundet med § 82a?

3.2 Orientering om hvornår der skal søges om forhåndsgodkendelse

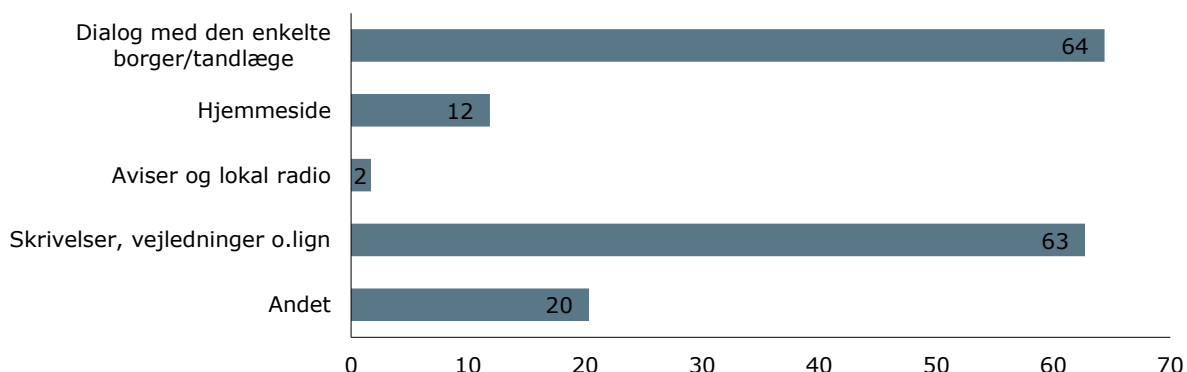
61 procent af kommunerne oplyser, at de har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at det ikke er nødvendigt at få forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til 10.000 kroner eller mindre og der ikke søges om hjælp efter aktivlovens § 82. Dette svarer til 59 af de 96 kommuner, som har besvaret, se figur 3.6.

Figur 3.6 Har kommunen orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at det ikke er nødvendigt at få forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mindre end 10.000 kroner og der ikke søges om hjælp efter aktivlovens § 82?

Blandt de 59 kommuner, som oplyser, at de har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at det ikke er nødvendigt at få forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til 10.000 kroner eller mindre og der ikke søges om hjælp efter aktivlovens § 82, har over halvdelen orienteret via dialog med den enkelte borger eller tandlæge og/eller via skrivelser, vejledninger og lignende, se figur 3.7.

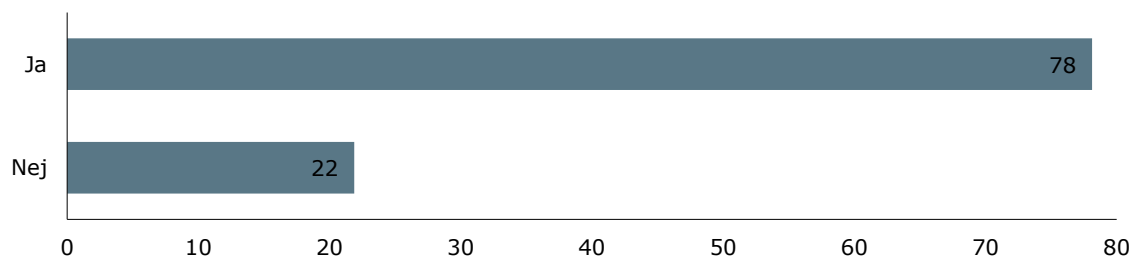
Figur 3.7 Hvordan er orienteringen foregået?

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de generelt har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at det ikke er nødvendigt at få forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til 10.000 kroner eller mindre og der ikke søges om hjælp efter aktivlovens § 82. 59 kommuner har således besvaret dette spørgsmål. Kommunerne har haft mulighed for at vælge at afkrydse en enkel eller flere svarmuligheder, hvorfor procenterne ikke summer til 100 procent på tværs af svarkategorierne.

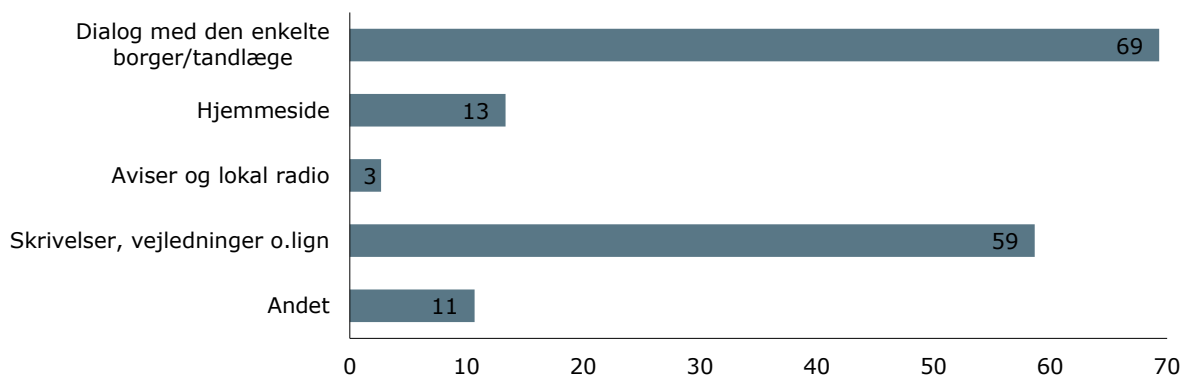
78 procent af kommunerne oplyser, at de har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at der som hovedregel skal ske forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis udgiften beløber sig til mere end 10.000 kroner, og af hjælp til egenbetaling, hvis der søges herom efter aktivlovens § 82. Det svarer til 75 af de 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet, se figur 3.8.

Figur 3.8 Har kommunen orienteret borgere og tandlæger om, at der som hovedregel skal ske forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mere end 10.000 kroner, og af hjælp til egenbetalingen, hvis der søges om dette efter aktivlovens § 82?

Blandt de 75 kommuner, som oplyser, at de har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at der som hovedregel skal ske forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis udgiften beløber sig til mere end 10.000 kroner, og af hjælp til egenbetaling, hvis der søges herom efter aktivlovens § 82, har 69 procent orienteret via dialog med den enkelte borger eller tandlæge. 59 procent har orienteret via skrivelser, vejledninger og lignende, se figur 3.9.

Figur 3.9 Hvordan er orienteringen foregået?

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de generelt har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at der som hovedregel skal ske forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mere end 10.000 kroner, og af hjælp til egenbetalingen, hvis der søges om dette efter aktivlovens § 82. 75 kommuner har således besvaret dette spørgsmål. Kommunerne har haft mulighed for at vælge at afkrydse en enkel eller flere svarmuligheder, hvorfor procenterne ikke summer til 100 procent på tværs af svarkategorierne.

Blandt de kommuner, som vurderer, at tandlægerne og borgerne kender til, hvornår forhåndsgodkendelse er nødvendigt fra andre steder end de ovennævnte, mener flere, at denne viden stammer fra henholdsvis tandlægekonsulenten i kommunen og tandlægeforeningen. Enkelte kommuner oplyser, at der har været afholdt orienteringsmøder med kommunens tandlæger og repræsentanter fra kommunen enten i

kommunalt regi eller i tandlægeforeningen. Hertil kommer, at nogle påpeger, at mediernes dækning af området var massiv inden lovens indførelse og at flere borgere og tandlæger derfor via disse kanaler har fået kendskab til muligheden.

Enkelte kommuner, som har oplyst, at der har været orientering via skrivelser, vejledninger og lignende, bemærker, at orienteringen er sket via informationsbrev udsendt til tandlægerne og/eller en standard skrivelse, som borgeren kan tage med til tandlægen, hvorpå reglerne er oplyst. En kommune påpeger, at kommune har savnet, at der forelå en pjece, som oplyser om reglerne og som alle kommuner kunne gøre brug af.

En kommune oplyser, at deres hjemmeside, som indeholder en liste over ofte stillede spørgsmål og svar herpå, er en god måde at oplyse borgere, som overvejer eller vil ansøge om hjælp til tandbehandling.

3.3 Sammenhænge knyttet til orienteringen af henholdsvis borgere og tandlæger

I det følgende gennemgås en række umiddelbare sammenhænge forbundet med, hvorvidt kommunerne har orienteret henholdsvis borgere og tandlæger generelt om muligheden for hjælp til tandbehandling i henhold til § 82a.¹⁹

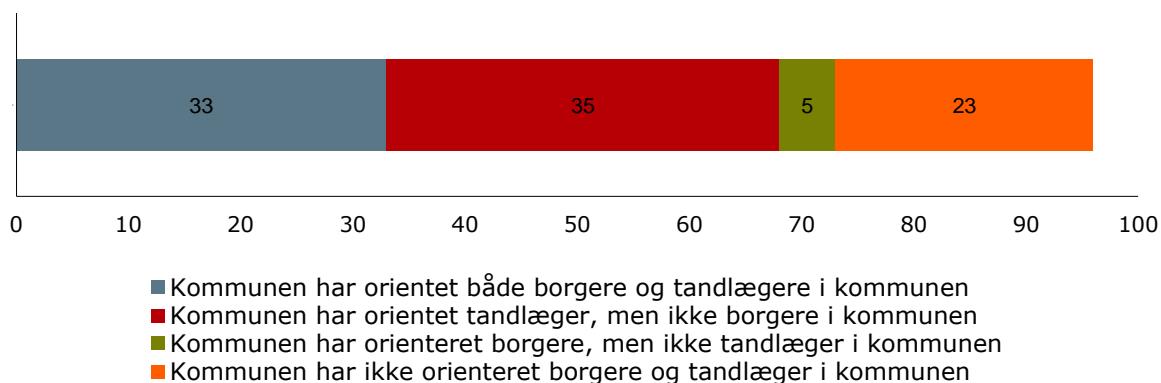
Sammenfald mellem orientering af borgere og orientering af tandlæger

Der er et sammenfald mellem de kommuner, som har orienteret borgere om muligheden for at få hjælp til tandbehandling i henhold til aktivlovens § 82a, og de kommuner, som har orienteret tandlægerne om denne mulighed. Langt de fleste af de kommuner, som har orienteret borgere generelt, har også orienteret tandlægerne generelt, se figur 3.10 samt bilag 2, tabel 44.

---

¹⁹ Der er tale om *umiddelbare* sammenhænge, idet der ikke er blevet kontrolleret for andre forhold herunder kommunens demografiske forhold.

Figur 3.10 Sammenhæng mellem generel orientering af borgere og generel orientering af tandlæger om mulighed for hjælp til tandbehandling i henhold til § 82a (opgjort i antal)

Note: Alle 96 kommuner har besvaret de to spørgsmål.

Sammenhænge mellem kommunernes orientering og kommunernes oplevelse af administrative udfordringer forbundet med § 82a

Der er ingen umiddelbar sammenhæng mellem, hvorvidt kommunen har orienteret borgerne i kommunen generelt om mulighed for hjælp til tandbehandling i henhold til § 82a, og hvorvidt kommunen oplever administrative udfordringer forbundet med § 82a (se bilag 2, tabel 45). Men der er en sammenhæng mellem, hvorvidt kommunen har orienteret tandlægerne i kommunen om den nye mulighed for at få støtte til tandbehandling, og hvorvidt kommunen oplever administrative udfordringer forbundet med § 82a. Der er henholdsvis 13 og 8 procentpoint færre, der oplever disse udfordringer, blandt de kommuner, som har orienteret tandlægerne, sammenlignet med de kommuner, som ikke har lavet denne orientering (se bilag 2, tabel 47 og 49).

Der er ingen umiddelbar sammenhæng mellem, hvorvidt kommunerne har orienteret tandlæger og borgere generelt om, hvornår der ikke er krav om forhåndsgodkendelse, og hvorvidt kommunerne oplever administrative udfordringer (se bilag 2, tabel 51). Men der er en sammenhæng mellem, hvorvidt kommunerne har orienteret tandlæger og borgere generelt om, hvornår der er krav om forhåndsgodkendelse, og hvorvidt kommunerne oplever administrative udfordringer. Der er 20 procentpoint færre, der oplever disse udfordringer, blandt de kommuner, som har lavet en generel orientering om, hvornår der er krav om forhåndsgodkendelse til borgere og tandlæger i kommunen, sammenlignet med de kommuner, som ikke har lavet denne orientering (se bilag 2, tabel 53).

Sammenhænge mellem orientering og kommunernes oplevelse af, at borgerne oplever udfordringer i ansøgningsprocessen

Der er en umiddelbar sammenhæng mellem, hvorvidt kommunen har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om henholdsvis hvornår der er, og hvornår der ikke er, krav om forhåndsgodkendelse, og hvorvidt kommunen oplever, at der er specifikke områder i ansøgningsprocessen, hvor borgerne støder på udfordringer. Der er 9 procentpoint færre,

der oplever disse udfordringer, blandt de kommuner, som har lavet denne generelle orientering, sammenlignet med de kommuner, som ikke har lavet denne orientering (se bilag 2, tabel 52 og 54).

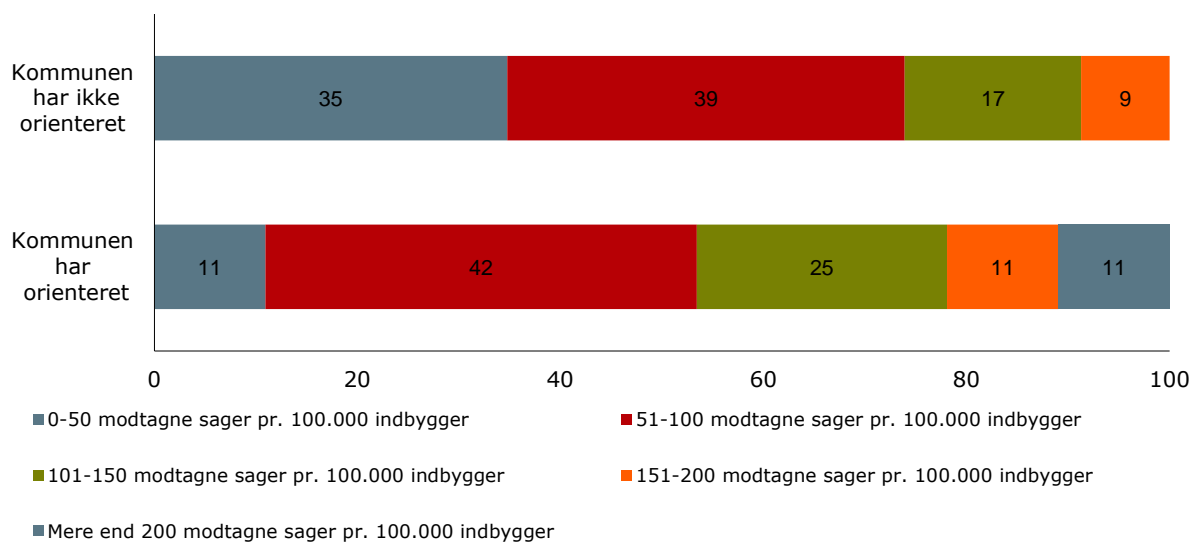
Der er også en umiddelbar sammenhæng mellem, hvorvidt kommunen har orienteret borgerne i kommunen generelt om den nye mulighed, og hvorvidt kommunen oplever, at der er specifikke områder i ansøgningsprocessen, hvor borgerne støder på udfordringer. Der er 16 procentpoint færre, der oplever disse udfordringer, blandt de kommuner, som ikke har orienteret borgerne, sammenlignet med de kommuner, som har lavet denne orientering (se bilag 2, tabel 46).

Hertil kommer, at der ikke er nogen klar sammenhæng mellem, hvorvidt kommunen har orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for hjælp til tandbehandling i henhold til § 82a, og hvorvidt kommunen oplever, at der er specifikke områder i ansøgningsprocessen, hvor borgerne støder på udfordringer (se bilag 2, tabel 48 og 50).

Sammenhænge mellem kommunernes orientering og hvor mange ansøgninger kommunerne modtog

Der er en umiddelbar sammenhæng mellem, hvorvidt kommunen har orienteret tandlæger og borgere i kommunen eller en af parterne generelt om muligheden for at få hjælp til tandbehandling i henhold til § 82a, og hvor mange ansøgninger kommunerne oplyser, at de har modtaget per 100.000 indbygger i første kvartal 2014. Godt en fjerdedel af de kommuner, som ikke har lavet en generel orientering, modtager over 100 ansøgninger per 100.000 indbygger i første kvartal 2014. Hvorimod knap halvdelen af de kommuner, som har lavet en generel orientering i forhold til borgere og tandlæger i kommunen eller en af parterne, modtager over 150 ansøgninger per 100.000 indbygger i første kvartal 2014, se figur 3.11.

Figur 3.11 Sammenhæng mellem orientering af tandlæger og borgere eller en af partnerne og antal modtagne ansøgninger per 100.000 indbygger i første kvartal 2014

4 Kommunernes afgørelser

Dette kapitel omhandler kommunernes behandling af ansøgninger om hjælp efter § 82a. Herunder antallet af afgørelser, som kommunerne har afgivet, samt hvor mange afslag, der er givet og med hvilke begrundelser. Dertil kommer en opgørelse af i hvor mange sager, der bliver taget stilling til både § 82a og § 82.

I denne del af undersøgelsen er kommunerne blevet bedt om at besvare spørgsmål om ansøgninger om hjælp til tandbehandling, hvor kommunen har truffet afgørelse efter aktivlovens § 82a i perioden 1. januar 2014 til 1. april 2014 (1. kvartal 2014). Kommunernes svar er baseret på et skøn, hvis kommunen ikke umiddelbart har adgang til faktiske tal på området. Det vil fremgå i det følgende, hvornår kommunernes besvarelser for de fleste kommuners vedkommende er baseret på skøn.

Undersøgelsens viser, at:

- Samtlige kommuner har modtaget ansøgninger om hjælp til tandbehandling i første kvartal af 2014
- 96 procent af kommunerne har truffet afgørelser i forhold til ansøgninger om hjælp til tandbehandling i første kvartal af 2014.

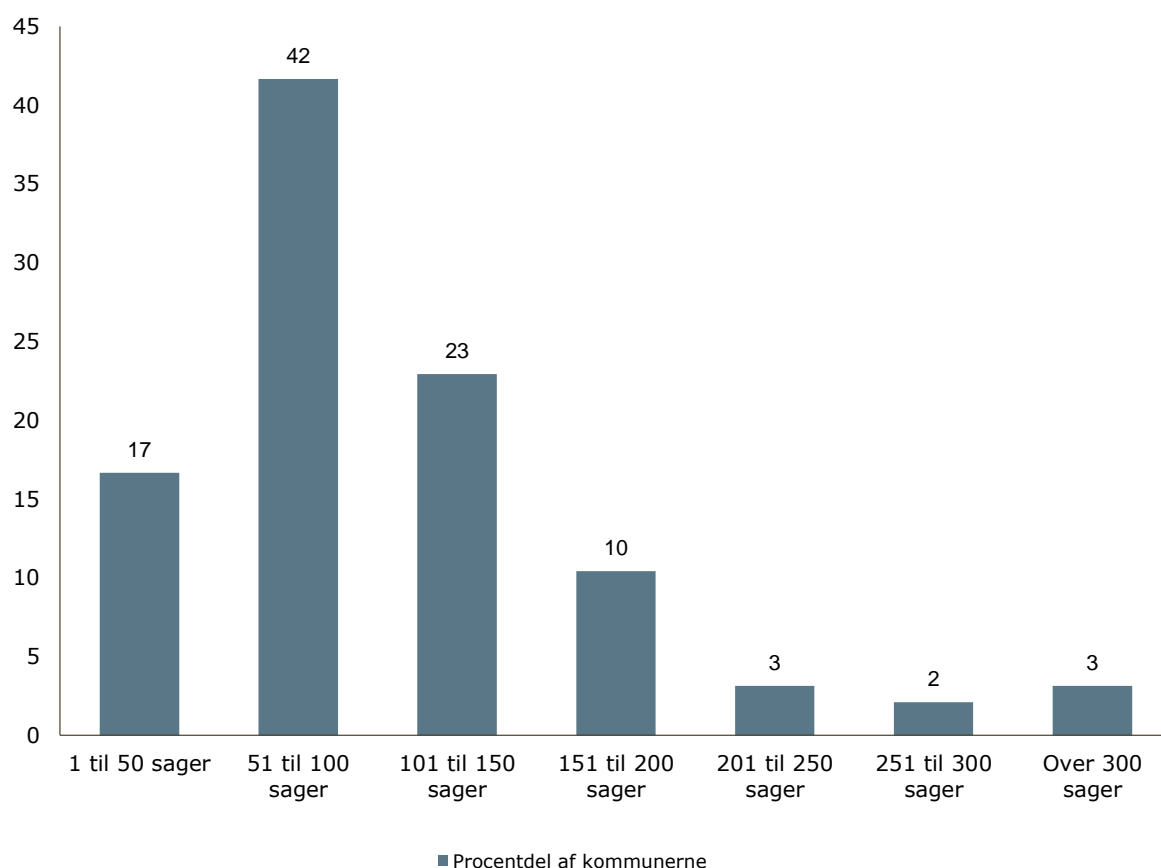
Følgende resultater beror på svar fra de kommuner, som har truffet afgørelse i ansøgninger om hjælp til tandbehandling i første kvartal af 2014.

- I 53 procent af kommunerne udmønter alle truffede afgørelser i denne periode i bevilling af hel eller delvis hjælp. For 25 procent er det over 90 procent af sagerne og for de resterende kommuner på nær én er det over halvdelen af afgørelserne, som udmønter sig i bevillinger
- I 23 procent af de kommuner, som har givet afslag, har alle afslag været forelagt en tandlægekonsulent.
- Blandt hyppige begrundelser for afslag nævner kommunerne følgende:
  - at ansøgeren ikke tilhører personkredsen, som er berettiget til hjælp efter aktivlovens § 82a
  - at den ansøgte behandling er af kosmetisk art
  - at der mangler dokumentation for henholdsvis, at den lovpligtige egenbetaling forbundet med tidligere foretaget tandbehandling er afholdt eller at behandlingen er nødvendig og helbredsmæssigt velbegrundet.
- Langt de fleste af de kommuner, som har truffet afgørelser i perioden, har haft afgørelser, hvor der er taget stilling til både aktivlovens § 82 og § 82a. I 18 procent af kommunerne har alle de afgørelser, hvor der er taget stilling til begge paragraffer, været forelagt en tandlægekonsulent. Hvorimod dette var tilfældet i op til en fjerdedel af afgørelserne i 37 procent af kommunerne, mellem en fjerdedel og halvdelen i 17 procent af kommunerne og mellem halvdelen og tre fjerdedel i 17 procent af kommunerne.

4.1 Antallet af modtagne ansøgninger

Samtlige kommuner har modtaget ansøgninger om hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivloven § 82a i perioden 1.januar 2014 til 1.april 2014 (se bilag 2, tabel 1). Kommunerne har modtaget mellem 1 og 1.043 ansøgninger og de har gennemsnitligt modtaget 64 ansøgninger (se bilag 2, tabel 2). I 42 procent af kommunerne er der tale om mellem 51 og 100 sager per 100.000 indbygger, se figur 4.1.

Figur 4.1 Antal modtagne ansøgninger per 100.000 indbygger i kommunen

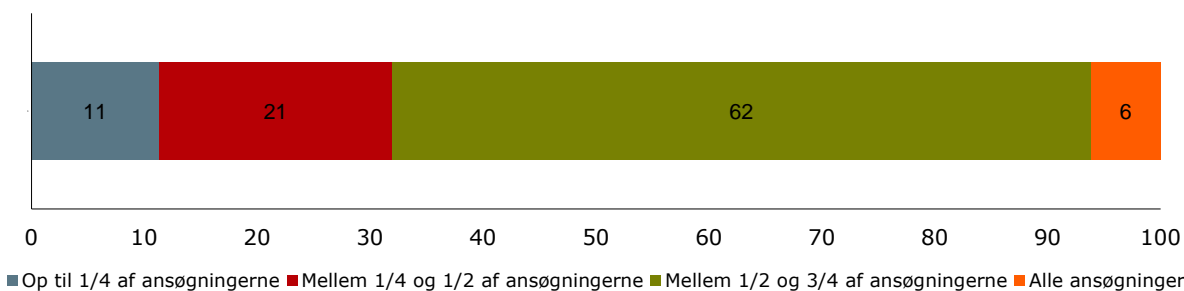
Note: Spørgsmålet blev stillet til alle 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet.

I 68 procent af kommunerne vedrører halvdelen eller flere af de modtagne ansøgninger udgifter på 10.000 kroner eller derunder. I seks procent af kommunerne er der tale om, at alle modtagne ansøgninger vedrører beløb på 10.000 kroner eller derunder, se figur 4.2.²⁰²¹

²⁰ Kommunerne er her blevet bedt om at afgive et skøn.

²¹ Kommunerne blev også spurgt til, hvor stor en andel af de modtagne ansøgninger, der vedrører udgifter på over 10.000 kroner. Dette spørgsmål blev stillet efter, at de blev spurgt til andelen, som vedrører udgifter på 10.000 kroner og derunder, og

Figur 4.2 Hvor stor en andel af de modtagne ansøgninger skønnes at vedrøre udgifter på 10.000 eller derunder?

Note: Spørgsmålet blev stillet til alle 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet og som alle har oplyst, at de har modtaget ansøgninger om hjælp til tandbehandling i henhold til aktivlovens § 82a i perioden 1.januar 2014 til 1.april 2014.

Resten af dette kapitel vedrører afgørelser truffet i første kvartal af 2014. For nogle kommuner og i forbindelse med nogle ansøgninger er der tale om, at der er truffet afgørelse kort tid efter, at de er blevet modtaget, hvor der i andre kommuner og i forhold til andre ansøgninger kan gå længere tid i mellem modtagelsestidspunktet og tidspunktet, hvor afgørelsen foreligger. Der kan derfor være forskel på, hvilke sager, der er modtaget i det første kvartal, og hvilke sager i samme periode, der er faldet afgørelse i.

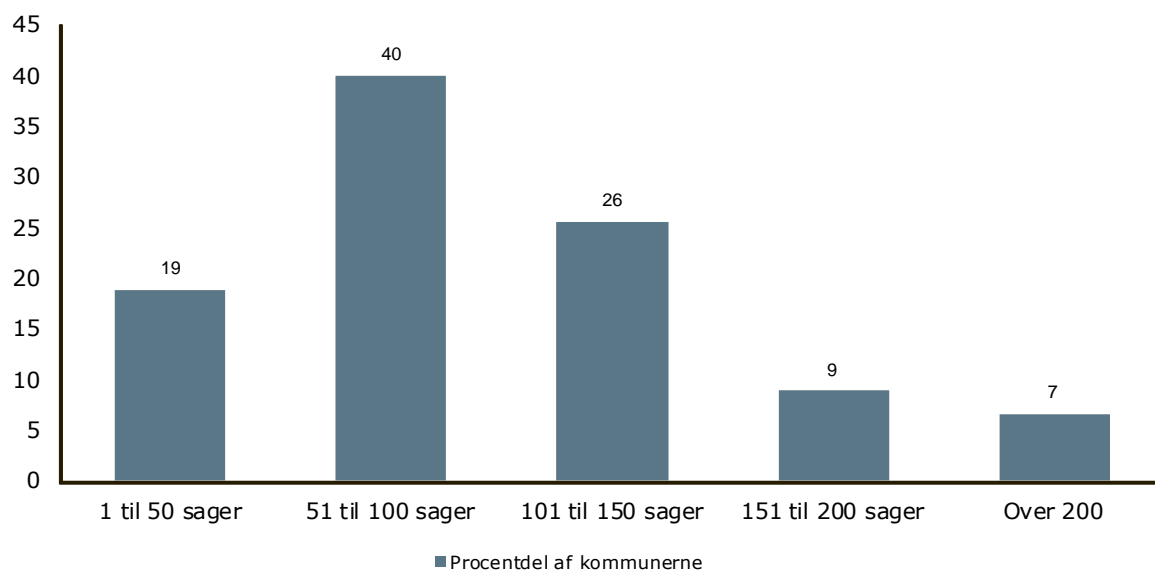
4.2 Antallet af afgørelser

96 procent af kommunerne, svarende til 90 af de 96 kommuner, som har besvaret spørgeskemaet, oplyser, at de har truffet afgørelser i sager om bevilling eller afslag på hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i perioden 1.januar 2014 til 1.april 2014 (se bilag 2, tabel 6). I de 90 kommuner er der blevet truffet afgørelse i forhold til mellem en og 530 ansøgninger og landets kommuner har gennemsnitligt truffet afgørelse i forhold til 57 ansøgninger i første kvartal (se bilag 2, tabel 23).²² I 40 procent af kommunerne er der tale om mellem 51 og 100 afgørelser per 100.000 indbygger i kommunen, se figur 4.3.

svaret skulle gerne nogenlunde svare til besvarelsen på dette foregående spørgsmål. Vi har valgt alene at præsentere den andel, der blev spurgt til først, og lade det andet fremgå i den samlede tabelsamling i bilag 2.

²² 47 kommuner har her afgivet et skønnet antal, hvor 43 kommuner har givet et faktisk antal (se bilag 2, tabel 24).

Figur 4.3 Antal afgørelser per 100.000 indbygger i kommunen

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de har truffet afgørelse i sager om bevilling eller afslag på hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i perioden fra 1.januar 2014 til 1.april 2014. 90 kommuner har således besvaret dette spørgsmål.

4.2.1 Antallet af bevillinger

I alle 90 kommuner, som har truffet afgørelser om bevilling eller afslag på hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i første kvartal af 2014, er der blevet bevilget hjælp i minimum ét tilfælde (se bilag 2, tabel 25). Mellem en og 491 af afgørelserne har i de 90 kommuner udmøntet sig i hel eller delvis bevilling af hjælp til tandbehandling²³.

Sammenholdes antallet af afgørelser og antallet af bevillinger af hel eller delvis hjælp til tandbehandling, som kommunerne har oplyst, udmønter alle afgørelser i bevillinger af hjælp til tandbehandling i 47 af de 88 kommuner, som har svaret på spørgsmålet. Dette svarer til 53 procent. For 25 procent er det over 90 procent af sagerne og for de resterende kommuner på nær én er det over halvdelen af afgørelserne, som udmønter sig i bevillinger, se *tabel 4.1*. De resterende afgørelser må formodes at munde ud i afslag, men nogle kommuner oplyser dog, at de alene registrerer bevillinger og ikke afslagene, hvorfor en registrering af en afgørelse, er en registrering af en bevilling. Nedenstående tal skal derfor tages med forbehold herfor.

²³ 51 kommuner har her afgivet et skønnet antal, hvor 39 kommuner har givet et faktisk antal (se bilag 2, tabel 26).

Tabel 4.1 Andelen af afgørelser, som udmønter sig i bevillinger

Procentdel af afgørelserne i 1.kvartal af 2014	Antal kommuner	Procent
40-49	1	1
50-59	1	1
60-69	2	2
70-79	6	7
80-89	9	10
90-99	22	25
100	47	53
Kommuner i alt	88	100²⁴

Note: Spørgsmål er blevet stillet til de 90 kommuner, som har oplyst at de har truffet afgørelser i sager om bevilling eller afslag på hjælp til tandbehandling i henhold til aktivlovens § 82a i perioden 1.januar 2014 til 1.april 2014. Der er 2 ud af de 90 kommuner, som er blevet stillet dette spørgsmål, som har undladt at angive antal ved et af spørgsmålene.

En kommune oplyser, at årsagen til, at de ikke har givet afslag er, at de har sikret forudgående orientering af borgere og tandlæger:

”Grunden til, at der er givet bevillinger ved alle ansøgninger, vurderes at være, at der har været givet råd og vejledning til både tandlæger og borgere. Dette har resulteret i, at der ikke er borgere, som ikke ville være berettiget, der har ansøgt. Der kan derfor være borgere, som ikke har været omfattet af ordningen, som har henvendt sig, men som ikke har ansøgt, da de har fået at vide, at de ikke er berettiget hertil.” (Kommune, som har bevilget hjælp i alle afgørelser i første kvartal af 2014)

Bevillingernes størrelsesorden

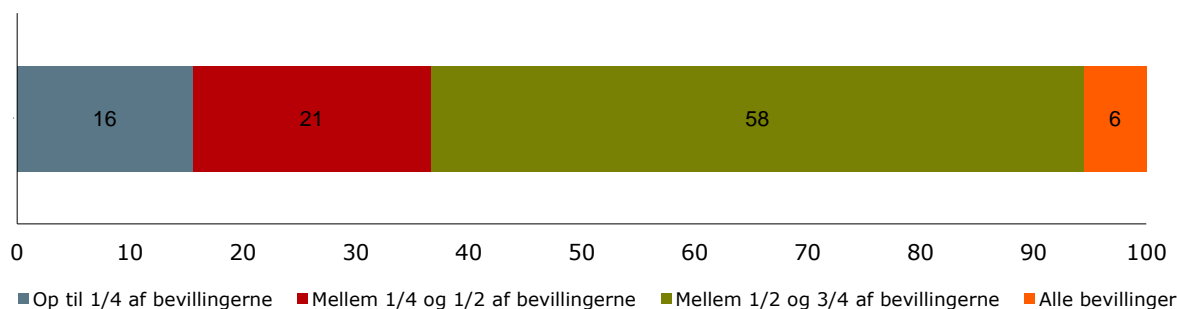
I 64 procent af de 90 kommuner, som har truffet afgørelser om bevilling af hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a, vedrører halvdelen eller flere af disse bevillinger udgifter på 10.000 kroner eller derunder. I seks procent af kommunerne svarende til fem kommuner ud af de 96, som har besvaret spørgeskemaet, omhandler alle afgørelser ansøgninger vedrørende beløb på 10.000 kroner eller derunder, se figur 4.4.^{25 26}

²⁴ At procenterne ikke umiddelbart summer til 100 skyldes afrundingen, da vi ikke er brugt decimaler.

²⁵ Kommunerne er her blevet bedt om at afgive et skøn.

²⁶ Kommunerne blev også spurgt til, hvor stor en andel af de modtagne ansøgninger, der vedrører udgifter på over 10.000 kroner. Dette spørgsmål blev stillet efter, at de blev spurgt til andelen, som vedrører udgifter på 10.000 kroner og derunder, og skulle gerne nogenlunde svarer til besvarelsen på dette foregående spørgsmål. Vi har derfor valgt alene at præsentere den andel, der blev spurgt til først, og lade det andet fremgå i den samlede tabelsamling i bilag 2.

Figur 4.4 Hvor stor en andel af bevillingerne skønnes at vedrøre udgifter på 10.000 kroner eller derunder?

Note: Spørgsmålet blev stillet til de 90 kommuner, som har oplyst at de har truffet afgørelser i sager om bevilling eller afslag på hjælp til tandbehandling i henhold til aktivlovens § 82a i perioden 1.januar 2014 til 1.april 2014.

I forlængelse heraf oplyser en enkelt kommune, at denne oplever, at mange af ansøgningerne vedrører meget omfattende og dyre tandbehandling:

”De modtagne behandlingsoverslag fra tandlægerne har i langt de fleste tilfælde været uforholdsmæssigt omfattende. Behandlinger på tandsæt, der ikke i en længere årrække har været regelmæssigt vedligeholdt. Hertil kommer dårlig tandhygiejne ofte, fordi borgerne oplyser, at de har tandlægeskræk. Behandlingsoverslagene ligger i en størrelsesorden som almindelige lønmodtagere end ikke ville kunne betale. Vi ser, at der foreslås tandbevarende behandlinger på visdomstænder, hvor en lønmodtager eksempelvis ville vælge den billige løsning som en tandudtrækning”
(Kommune, hvor mellem halvdelen og trefjerdedel af bevillingerne vedrører beløb på mere end 10.000 kroner)

4.2.2 Behandling af og begrundelse for afslag

Kommunerne blev desuden stillet en række spørgsmål til de afslag, som de har givet i første kvartal af 2014. Flere kommuner oplyser, at de har haft svært ved at svare på spørgsmål til de afgivne afslag, da de ingen registreringer har heraf. Der er derfor tale om upræcise skøn for mange kommuners vedkommende. Der skal i det følgende tages forbehold herfor.

Kommunerne blev spurgt til, hvor mange afslag, de har afgivet i første kvartal af 2014. Ved sammenstilling af kommunernes angivelser af samlet antal afgørelser, antal delvise eller hele bevillinger samt antal afslag er der for 30 ud af de 96 kommuners vedkommende små uoverensstemmelser, hvilket kan skyldes, at der for de fleste kommuners vedkommende er tale om skøn²⁷ og det ikke er alle kommuner, som tæller afgørelser om afslag med i det samlede antal af afgørelser. Vi har valgt at gengive

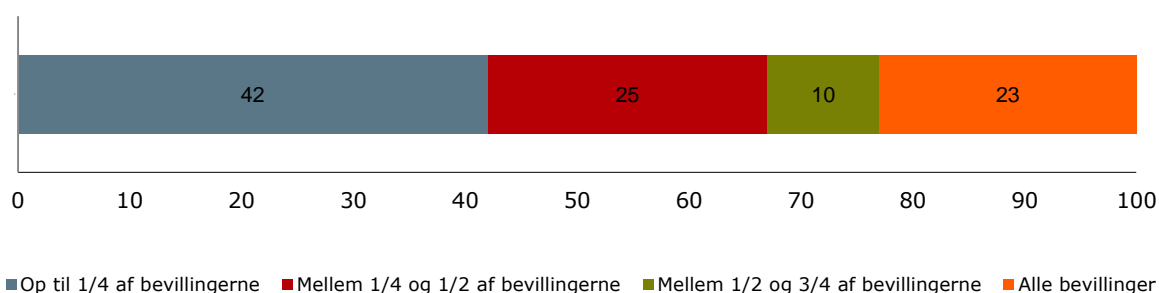
²⁷ 30 ud af de 48 kommuner, som angiver et antal afslag, oplyser, at der er tale om et skøn.

angivelserne af disse afslag til trods for denne usikkerhed, men følgende tal skal tages med forbehold herfor. I de 48 kommuner, som oplyser, at de har givet afslag på ansøgninger om hjælp til tandbehandling i henhold til aktivlovens § 82a, er der tale om mellem et og 100 afslag (se bilag 2, tabel 29). Gennemsnitligt har de 48 kommuner givet afslag i forhold til 5 ansøgninger (se bilag 2, tabel 29).

Brugen af en tandlægekonsulent

I 23 procent af kommunerne har alle afslagene været forelagt en tandlægekonsulent i forbindelse med afgørelsen²⁸. Hvorimod dette gælder for op til en fjerdedel af afslagene i 42 procent af kommunerne og mellem en fjerdedel og halvdelen i 25 procent af kommunerne, se figur 4.5.

Figur 4.5 Hvor stor en andel af afslagene skønnes at have været forelagt en tandlægekonsulent i forbindelse med afgørelsen? (Opgjort i procent af kommunerne)

Note: Besvarelser fra de 48 kommuner, som angiver, at de har givet afslag på hjælp til tandbehandling i perioden 1.januar 2014 til 1.april 2014 inkluderet de to kommuner, som ikke kender antallet.

En kommune oplyser i de uddybende bemærkninger, at de har valgt det første år at forelægge alle ansøgninger for en tandlægekonsulent. Det gælder også for de ansøgninger som bliver afslået.

En anden kommune oplyser, at afslag sendes til tandlægekonsulenten i tilfælde, hvor borgeren kan være berettiget til hjælp efter § 82, men ikke § 82a:

”Hovedparten af afslagene gives, fordi borgeren ikke er omfattet af personkredsen, som kan modtage hjælp efter § 82a. Men da borgeren stadig kan være berettiget til hjælp efter aktivlovens § 82, sendes ansøgningen oftest til vurdering hos tandlægekonsulenten alligevel til trods for, at dette ikke er relevant i forhold til § 82a” (Kommune, som har forelagt alle afslag for en tandlægekonsulent)

²⁸ Dette svarer til 11 ud af de 48 kommuner, som oplyser, at de har givet afslag på ansøgninger i det første kvartal af 2014 i spørgsmålet omhandlende antal afslag, der ses i bilag 2.

De kommuner, som oplyser, at de har givet afslag på ansøgninger om hjælp til tandbehandling i første kvartal af 2014, blev desuden spurgt til, hvor stor en andel af ansøgningerne, der omhandler tandbehandlinger, der beløber sig til henholdsvis over og under 10.000 kroner. Kommunernes angivelser er meget usikre, så vi har valgt at undlade at kommentere på tallene, som dog ses i tabelsamlingen i bilag 2.

De kommuner, som har truffet afgørelser om bevilling eller afslag på hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i perioden 1.januar 2014 og 1.april 2014, blev også spurgt til i hvor mange af kommunens afgørelser i første kvartal af 2014, der var blevet søgt om hjælp til tandbehandling, som overstiger 10.000 kroner, og hvor, der er blevet bevilget et tandtilskud på 10.000 eller mindre. Flere kommuner har her angivet et skønnet antal og flere oplyser desuden, at deres skøn er usikre, hvorfor følgende resultat skal tages med forbehold herfor.²⁹ 68 af de 90 kommuner har truffet afgørelser, hvor der er søgt om hjælp til tandbehandling, som overstiger 10.000 kroner, og hvor, der er blevet bevilget et tandtilskud på 10.000 eller mindre. I de 68 kommuner er der tale om mellem 1 og 100 afgørelser og gennemsnitligt 10 afgørelser, hvor dette har været tilfældet (se bilag 2, tabel 34).

Begrundelser for afslag

Kommunerne blev desuden bedt om at oplyse de hyppigste begrundelser for afslag på ansøgninger om hjælp til tandbehandling i henhold til aktivlovens § 82a.

Mange kommuner oplyser, at ansøgere har fået afslag fordi de ikke tilhører den personkreds, som er berettiget til støtte i henhold til aktivlovens § 82a. Det kan skyldes, at ansøgeren ikke bor i kommunen, ikke modtager en i denne sammenhæng relevant offentlig ydelse (kontanthjælp eller uddannelseshjælp) eller har for god en økonomi eksempelvis grundet formue eller at borgeren ifølge rådighedsberegninger selv kan afholde udgiften. Desuden har enkelte kommuner oplyst, at de har givet afslag fordi borgeren har skiftet forsørgelsesgrundlag under sagsbehandlingen eller mellem bevilling og tandbehandling eksempelvis ved at overgå til SU eller lønindkomst. Det gør sig gældende både for afslag på ansøgninger om hjælp til tandbehandling, som beløber sig til henholdsvis mindre og mere end 10.000 kroner.

Flere kommuner oplyser, at afslag også kan skyldes, at behandlingen vurderes at være af kosmetisk art, ikke nødvendig eller at der findes et billigere alternativ. Der kan her være tale om, at kommunens begrundelse bygger på en tandlægekonsulents vurdering, hvilket enkelte kommuner nævner.

Nogle kommuner begrundet afslag med, at borgeren ikke frembringer den nødvendige dokumentation eksempelvis for den årlige egenbetaling eller for behandlingsbehovet herunder røntgenbilleder eller journalnotater fra tandlægen. Hertil kommer, at nogle

---

²⁹ 71 kommuner har her afgivet et skønnet antal, hvor 19 kommuner har givet et faktisk antal. 10 ud af de 22 kommuner, som oplyser, at de ikke har truffet sådanne afgørelser, angiver dette som et skøn. 61 ud af de resterende 68 kommuner oplyser, at der er tale om et skøn (se bilag 2, tabel 35).

kommuner oplyser, at de begrundet afslag med, at der ikke forelægger henholdsvis regninger eller overslag fra tandlægen eller, at borgeren udebliver fra undersøgelser, som kommunen forespørger i forbindelse med behandlingen af dennes ansøgning. Det gør sig gældende både for afslag på ansøgninger om hjælp til tandbehandling, som beløber sig til henholdsvis mindre og mere end 10.000 kroner.

I forhold til afslag på ansøgning om hjælp til en tandbehandling på 10.000 kroner eller derunder nævner en enkelt kommune, at det kan skyldes, at behandlingen beløber sig til mindre end den lovpligtige egenbetaling eller, at behandlingen vurderes at vil resultere i en udgift på mere end 10.000 kroner og der derfor skal søges i henhold hertil.

I forhold til afslag på ansøgninger om hjælp til en tandbehandling, der beløber sig til mere end 10.000 kroner, nævner enkelte kommuner, at afslag kan skyldes, at behandlingen er foretaget inden ansøgningen er indgivet eller, at der er foretaget en anden behandling end den, som der er blevet bevilget. Ved ansøgninger om hjælp til tandbehandlinger, som beløber sig til mere end 10.000 kroner, skal der ansøges før behandlingen går i gang og behandlingen skal svare til den, som der er blevet bevilget af kommunen.

4.3 Behandling af ansøgninger i forhold til både § 82 og § 82a

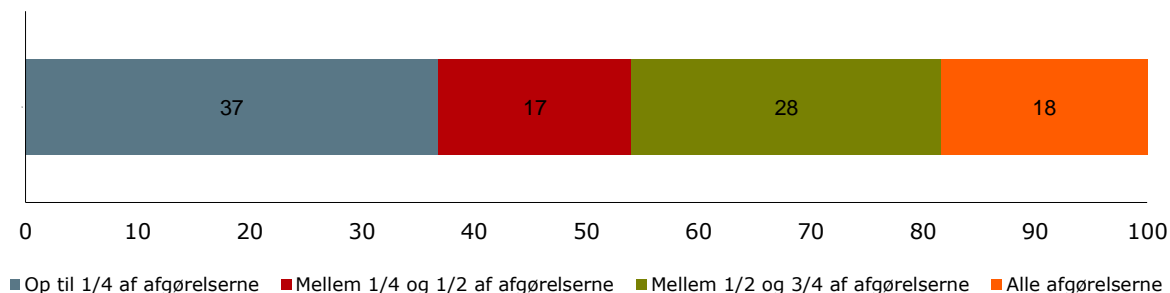
Kommunerne blev også spurgt til i hvor mange af kommunens afgørelser i første kvartal af 2014 der er taget stilling til både § 82 og § 82a i aktivloven. Her har de fleste kommuner oplyst et skønnet antal. Flere oplyser desuden, at deres skøn er meget usikre, hvorfor følgende resultater skal tages med forbehold herfor.³⁰

I de 90 kommuner, som har truffet afgørelser om bevilling eller afslag på hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a, har alene 4 kommuner ikke taget stilling til både § 82a og § 82 i aktivloven (se bilag 2, tabel 36). I de 86 kommuner, som har foretaget afgørelser, hvor der er taget stilling til begge paragraffer, har det været tilfældet for mellem 1 og 519 afgørelser og gennemsnitligt 38 afgørelser (se bilag 2, tabel 36).

I 18 procent af kommunerne svarende til 16 ud af de 86 kommuner, som har haft afgørelser, hvor de har taget stilling til både § 82a og § 82 i aktivloven, har alle afgørelserne været forelagt en tandlægekonsulent. Hvorimod det er tilfældet i op til en fjerdedel af afgørelserne i 37 procent af kommunerne, mellem en fjerdedel og halvdelen af afgørelserne i 17 procent af kommunerne og mellem halvdelen og tre fjerdedele i 28 procent af kommunerne, se figur 4.6.

³⁰ 75 kommuner har her afgivet et skønnet antal, hvor 15 kommuner har givet et faktisk antal. 3 ud af de 4 kommuner, som oplyser, at de ikke har truffet sådanne afgørelser, angiver dette som et skøn. 39 ud af de 82 kommuner, som har truffet afgørelser, hvor de har taget stilling til begge paragraffer, og som har oplyst et antal, oplyser, at der er tale om et skøn (se bilag 2, tabel 37).

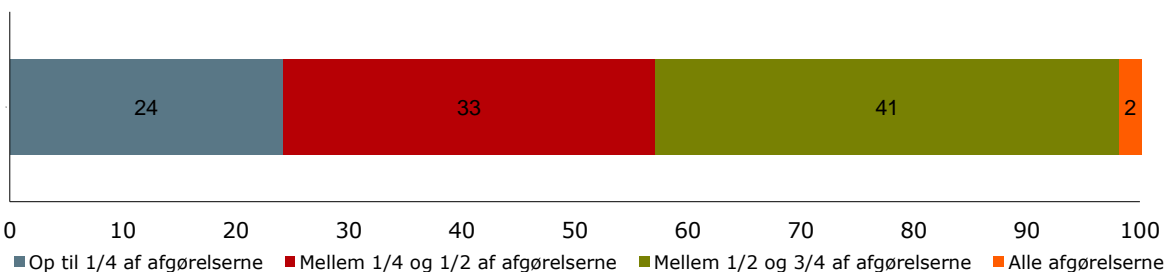
Figur 4.6 Hvor stor en andel af disse afgørelser har været forelagt en tandlægekonsulent i forbindelse med afgørelsen?

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har truffet afgørelser, hvor de har taget stilling til begge paragraffer, 86 kommuner har således besvaret dette spørgsmål.

I 21 ud af de 87 kommuner, som har haft afgørelser, hvor de har taget stilling til både § 82a og § 82 i aktivloven, har op til en fjerdedel fået bevilget tilskud efter paragraf 82a og ikke 82. Dette svarer til 24 procent af kommuner, se figur 4.8.

Figur 4.7 I hvor stor en andel af afgørelserne, hvor der er taget stilling til begge paragraffer, er der blevet bevilget tilskud efter § 82a og ikke § 82.

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har truffet afgørelser, hvor de har taget stilling til begge paragraffer, 86 kommuner har således besvaret dette spørgsmål.

Flere kommuner oplyser, at ovenstående er skøn, da de ikke har registreringer heraf, og en enkelt kommune oplyser, at det ofte er borgerens eget valg, om de vil ansøge efter begge paragraffer:

”Borgerne informeres om muligheden for behandling via § 82 og § 82a, ofte er det borgerens eget valg.”

Ankestyrelsens undersøgelse af

Kommunernes behandling af sager om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a

November 2014

BILAG

Titel Kommunernes behandling af sager om hjælp til
tandbehandling efter aktivlovens § 82a_Bilag

Udgiver Ankestyrelsen, November 2014

ISBN nr 978-87-7811-272-9

Layout Identitet & Design AS

Kontakt Ankestyrelsen

Amaliegade 25, 1256 København K

Telefon 33 41 12 00

Hjemmeside www.ast.dk

E-mail ast@ast.dk

Bilag 1 Datagrundlag og metode

Ankestyrelsen er af Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold blevet bedt om at gennemføre en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse blandt landets kommuner omhandlende deres behandling af ansøgninger om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a.

1.1 Landsdækkende spørgeskema

Alle landets 98 kommuner er i perioden juni-juli 2014 blevet bedt om at besvare et spørgeskema omhandlende deres praksis i forhold til aktivlovens § 82a. I første omgang har kommunerne modtaget en mail herom. Herefter har de kommuner, som ikke har besvaret spørgeskemaet i første omgang, fået en påmindelse herom igen per mail. Endelig er de kommuner, som efter dette ikke har besvaret spørgeskemaet, blevet kontaktet over telefon. Af de 98 kommuner har 96 kommuner besvaret spørgeskemaet, hvilket svarer til svarprocent på 98 procent. De to kommuner, der ikke har besvaret spørgeskemaet, er Hørsholm og Roskilde Kommune.

Det landsdækkende spørgeskema berører følgende temaer:

- Hvorvidt kommunen har henholdsvis modtaget og truffet afgørelser i forhold til sager om bevilling af hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i første kvartal af 2014.
- Kommunens retningslinjer og tilrettelæggelse af ordningen.
- Kommunens orientering og information om reglerne om hjælp til tandbehandling.
- Kommunens afgørelser efter aktivlovens § 82a i perioden fra 1.januar 2014-1.april 2014.

Til kvalificering af spørgeskemaet har Ankestyrelsen bedt Københavns kommune teste og kommentere spørgeskemaet inden udsendelse til samtlige kommuner.

Besvarelserne på samtlige spørgsmål, der indgår i spørgeskemaundersøgelsen, er beskrevet deskriptivt i foreliggende rapport enten i rapportens kapitler eller i tabeloversigten i bilag 2.

Bilag 2 Tabelsamling

Tablet 1 1. Har kommunen i perioden fra 1. januar 2014 – 1. april 2014 modtaget ansøgninger om hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivloven § 82a?

	Antal	Procent
Ja	96	100
Nej	0	0
I alt	96	100

Tablet 2 2.a Angiv samlet antal modtagne ansøgninger om hjælp efter aktivlovens § 82a i perioden 1.januar 2014 – 1. april 2014.

Antal ansøgninger	Antal kommuner
1 til 9	6
10 til 19	12
20 til 29	14
30 til 39	16
40 til 49	10
50 til 59	8
60 til 69	9
70 til 79	6
80 til 1043	15
I alt	96
Gennemsnitligt	64

Table 3 2.a Angiv samlet antal modtagne ansøgninger om hjælp efter aktivlovens § 82a i perioden 1.januar 2014 – 1. april 2014 – omregnet til per 100.000 indbygger i kommunen

Antal ansøgninger pr. 100.000 indbyggere	Antal kommuner
1 til 50 sager	16
51 til 100 sager	40
101 til 150 sager	22
151 til 200 sager	10
201 til 250 sager	3
251 til 300 sager	2
Over 300 sager	3

Table 4 2b. Hvor stor en andel af ansøgningerne skønnes at vedrøre udgifter på 10.000 kroner eller derunder?

	Antal	Procent
Op til 1/4 af ansøgningerne	11	11
Mellem 1/4 og 1/2 af ansøgningerne	20	21
Mellem 1/2 og 3/4 af ansøgningerne	59	62
Alle ansøgninger	6	6
I alt	96	100

Table 5 2c. Hvor stor en andel af ansøgningerne skønnes at vedrøre udgifter på over 10.000 kroner?

	Antal	Procent
Op til 1/4 af ansøgningerne	48	50
Mellem 1/4 og 1/2 af ansøgningerne	24	25
Mellem 1/2 og 3/4 af ansøgningerne	24	25
Alle ansøgninger	0	0
I alt	96	100

Note: Besvarelsen af dette spørgsmål svarer ikke helt til spørgsmål 2c, hvilket kan skyldes forskellige skøn fra kommunernes side.

Tabel 6 3. Har kommunen i perioden fra 1. januar 2014 – 1. april 2014 truffet afgørelse i sager om bevilling eller afslag på hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivloven § 82a?

	Antal	Procent
Ja	90	94
Nej	6	6
I alt	96	100

Tabel 7 4. Har kommunen internt udarbejdet skriftlige retningslinjer for administrationen af sagerne efter aktivlovens § 82a?

	Antal	Procent
Ja	69	72
Nej	27	28
I alt	96	100

Tabel 8 5.a. Hvordan tilrettelægges betalingen konkret i forhold til såvel borgere som de praktiserende tandlæger?

	Antal	Procent
Borgeren skal selv "lægge ud" ved tandlægen	2	2
Tandlægen sender regningen til kommunen	82	85
Andet	12	13
I alt	96	100

Table 9 6.a. Anvendes der et ansøgningsskema ved ansøgninger efter aktivlovens § 82a?

	Antal	Procent
Ja, altid	24	25
Ja, i nogle tilfælde	41	43
Nej, aldrig	30	31
Ved ikke	1	1
I alt	96	100

Table 10 7. Er det kommunens opfattelse, at der er specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a?

	Antal	Procent
Ja	39	41
Nej	57	59
I alt	96	100

Table 11 8. Har kommunen selv administrationsmæssigt oplevet udfordringer med aktivlovens § 82a?

	Antal	Procent
Ja	63	66
Nej	33	34
I alt	96	100

Tabel 12 9. Hvad er kommunens gennemsnitlige sagsbehandlingstid for ansøgninger efter reglerne i aktivloven § 82a?

	Antal	Procent
1-2 uger	47	49
3-4 uger	30	31
5-6 uger	10	10
7-8 uger	3	3
9-10 uger	3	3
11-12 uger	1	1
13-14 uger	0	0
15-16 uger	1	1
17-18 uger	1	1
19-20 uger	0	0
Over 20 uger	0	0
Har ikke haft nogen ansøgninger	0	0
I alt	96	100

Tabel 13 10. Har kommunen generelt orienteret borgerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a (og § 82)?

	Antal	Procent
Ja	38	40
Nej	58	60
I alt	96	100

Table 14 11. Hvordan har kommunen orienteret generelt om denne mulighed? (der må gerne sættes flere kryds)

	Antal	Procent
Hjemmesider	22	58
Aviser og lokal radio	5	13
Skrivelser, vejledninger og lignende	22	58
Andet	11	29
I alt	38	100

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de generelt har orienteret borgerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp til tandbehandling efter aktivlovens § 82a (og § 82). 38 kommuner har således besvaret dette spørgsmål. Kommunerne har haft mulighed for at vælge at afkrydse en enkel eller flere svarmuligheder, hvorfor procenterne ikke summer til 100 procent på tværs af svarkategorierne.

Table 15 12. Hvor vurderer kommunen, at borgerne mest hyppigt har fået kendskab til muligheden for at søge om hjælp til tandbehandling?

	Antal	Procent
Hos kommunen	27	28
Hos tandlægen	50	52
I medierne	1	1
Andet	10	10
Ved ikke	8	8
I alt	96	100

Table 16 13. Har kommunen orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp efter aktivlovens § 82a?

	Antal	Procent
Ja	68	71
Nej	28	29
I alt	96	100

Table 17 14. Har kommunen orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for efter aktivlovens § 82 at søge om hjælp til egenbetaling forbundet med § 82a?

	Antal	Procent
Ja	62	65
Nej	34	35
I alt	96	100

Table 18 15a. Har kommunen orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at det ikke er nødvendigt at få forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mindre end 10.000 kroner og der ikke søges om hjælp efter aktivlovens § 82?

	Antal	Procent
Ja	59	61
Nej	37	39
I alt	96	100

Tabel 19 15b. Hvordan er orienteringen foregået?

	Antal	Procent
Dialog med den enkelte borger/tandlæge	38	64
Hjemmeside	7	12
Aviser og lokal radio	1	2
Skrivelser, vejledninger og lignende	37	63
Andet	12	20
I alt	59	100

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de generelt har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at det ikke er nødvendigt at få forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mindre end 10.000 kroner og der ikke søges om hjælp efter aktivlovens § 82. 59 kommuner har således besvaret dette spørgsmål. Kommunerne har haft mulighed for at vælge at afkrydse en enkel eller flere svarmuligheder, hvorfor procenterne ikke summer til 100 procent på tværs af svarkategorierne.

Tabel 20 16a. Har kommunen orienteret borgere og tandlæger om, at der som hovedregel skal ske forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mere end 10.000 kroner, og af hjælp til egenbetalingen, hvis der søges om dette efter aktivlovens § 82?

	Antal	Procent
Ja	75	78
Nej	21	22
I alt	96	100

Tabel 21 16b. Hvordan er orienteringen foregået?

	Antal	Procent
Dialog med den enkelte borger/tandlæge	52	69
Hjemmeside	10	13
Aviser og lokal radio	2	3
Skrivelser, vejledninger og lignende	44	59
Andet	8	11
I alt	75	100

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de generelt har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at der som hovedregel skal ske forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til 10.000 kroner eller mere, og af hjælp til egenbetalingen, hvis der søges om dette efter aktivlovens § 82. 75 kommuner har således besvaret dette spørgsmål. Kommunerne har haft mulighed for at vælge at afkrydse en enkel eller flere svarmuligheder, hvorfor procenterne ikke summer til 100 procent på tværs af svarkategorierne.

Tabel 22 17. Antal trufne afgørelser efter § 82a?

Antal trufne afgørelser efter § 82a	Antal kommuner
1 til 9	8
10 til 19	9
20 til 29	15
30 til 39	11
40 til 49	12
50 til 59	7
60 til 69	9
70 til 79	5
80 til 89	2
90 til 99	2
100 til 109	2
110 til 150	4
150 til 530	4

Gennemsnitligt **57**

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de har truffet afgørelse i sager om bevilling eller afslag på hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i perioden fra 1.januar 2014 til 1.april 2014. 90 kommuner har således besvaret dette spørgsmål.

Tablet 23 17. Antal truffede afgørelser efter § 82a? – omregnet til per 100.000 indbygger i kommunen

Antal ansøgninger pr. 100.000 indbyggere	Antal kommuner
1 til 50 sager	17
51 til 100 sager	36
101 til 150 sager	23
151 til 200 sager	8
Over 200	6
Total	90

Tablet 24 17b. Er ovenstående et skønnet eller faktisk antal?

	Antal	Procent
Skønnet antal	47	52
Faktisk antal	43	48
I alt	90	100

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de har truffet afgørelse i sager om bevilling eller afslag på hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i perioden fra 1.januar 2014 til 1.april 2014. 90 kommuner har således besvaret dette spørgsmål.

Tablet 25 18a. Angiv samlet antal afgørelser i perioden 1.januar 2014 – 1.april 2014, hvor kommunen har bevilget hel eller delvis hjælp efter § 82a?

Antal truffede afgørelser efter § 82a	Antal kommuner
0	0
1 til 9	10
10 til 19	9
20 til 29	16

30 til 39	13
40 til 49	10
50 til 59	8
60 til 69	6
70 til 79	5
80 til 89	0
90 til 99	2
100 til 199	6
200 til 491	3
Ved ikke eller ikke angivet	2
I alt	90
Gennemsnit	54

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de har truffet afgørelse i sager om bevilling eller afslag på hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i perioden fra 1.januar 2014 til 1.april 2014. To af de 90 kommuner angiver, at de har bevilget hjælp til tandbehandling i denne periode, men har henholdsvis noteret, at de ikke ved hvor mange eller undladt at angive antal. Disse besvarelser fremgår under "Ved ikke eller ikke angivet".

Tablet 26 18b. Er ovenstående et skønnet eller faktisk antal?

	Antal	Procent
Skønnet antal	51	57
Faktisk antal	39	43
I alt	90	100

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de har bevilget hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i perioden fra 1.januar 2014 til 1.april 2014. 90 kommuner har således besvaret dette spørgsmål og de to kommuner, som har angivet, at de ikke kender til antallet, notere dette som et skøn.

Tablet 27 18c. Hvor stor en andel af bevillingerne skønnes at vedrøre udgifter på 10.000 kroner eller derunder?

	Antal	Procent
Op til 1/4 af bevillingerne	14	16
Mellem 1/4 og 1/2 af bevillingerne	19	21
Mellem 1/2 og 3/4 af bevillingerne	52	58

Alle bevillinger	5	6
I alt	90	100

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de har bevilget hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i perioden fra 1.januar 2014 til 1.april 2014. 90 kommuner har således besvaret dette spørgsmål.

Tablet 28 18d. Hvor stor en andel af bevillingerne skønnes at vedrøre udgifter på over 10.000 kroner?

	Antal	Procent
Op til 1/4 af bevillingerne	41	46
Mellem 1/4 og 1/2 af bevillingerne	21	23
Mellem 1/2 og 3/4 af bevillingerne	27	30
Alle bevillinger	1	1
I alt	90	100

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de har bevilget hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i perioden fra 1.januar 2014 til 1.april 2014. 90 kommuner har således besvaret dette spørgsmål. At besvarelsen af dette spørgsmål ikke helt svarer til besvarelsen af spørgsmål 18c, kan skyldes forskellige skøn fra kommunernes side.

Tablet 29 19a. Angiv samlet antal afgørelser om afslag på hjælp efter § 82a i perioden 1.januar 2014-1.april 2014.

Antal trufne afgørelser efter § 82a	Antal kommuner
0	42
1 til 9	33
10 til 19	8
20 til 29	1
30 til 39	1
40 til 49	0
50 til 99	2
100	1
Ved ikke	2
I alt	90
Gennemsnit	5

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de har truffet afgørelse i sager om bevilling eller afslag på hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i perioden fra 1.januar 2014 til 1.april 2014. 48 af de 90 kommuner angiver, at de har givet afslag på hjælp til tandbehandling i denne periode, men henholdsvis 2 ved ikke hvor mange dette drejer sig om. Gennemsnittet er beregnet ud fra de 88 kommuner, som har angivet antal afslag.

At besvarelsen af dette spørgsmål ikke helt svarer stemmer overens med besvarelser i spørgsmål 2c, kan skyldes forskellige skøn fra kommunernes side.

Table 30 19b. Er ovenstående et skønnet eller faktisk antal?

	Antal	Procent
Skønnet antal	47	52
Faktisk antal	43	48
I alt	90	100

Note: 15 ud af de 42 kommuner, som ingen afslag har givet, oplyser, at der er tale om et skøn. 30 ud af de kommuner, som har angivet et antal, oplyser, at dette er et skøn. Hertil kommer, at de to kommuner, som angiver, at de har givet et ukendt antal afslag, oplyser, at dette er et skøn.

Table 31 19c. Hvor stor en andel af afslagene skønnes at have været forelagt en tandlægekonsulent i forbindelse med afgørelsen?

	Antal	Procent
Op til 1/4 af afslagene	20	42
Mellem 1/4 og 1/2 af afslagene	12	25
Mellem 1/2 og 3/4 af afslagene	5	10
Alle afslagene	11	23
I alt	48	100

Note: Besvarelser fra de 48 kommuner, som angiver, at de har givet afslag på hjælp til tandbehandling i denne periode inkluderet de to kommuner, som ikke kender antallet.

Table 32 19d. Hvor stor en andel af afslagene er på ansøgninger om hjælp til behandling på 10.000 kroner eller derunder?

	Antal	Procent
Op til 1/4 af afslagene	24	50
Mellem 1/4 og 1/2 af afslagene	11	23
Mellem 1/2 og 3/4 af afslagene	6	13
Alle afslagene	7	15
I alt	48	100

Note: Besvarelser fra de 48 kommuner, som angiver, at de har givet afslag på hjælp til tandbehandling i denne periode inkluderet de to kommuner, som ikke kender antallet.

Tabel 33 19e. Hvor stor en andel af afslagene er på ansøgninger om hjælp til behandling på mere end 10.000 kroner?

	Antal	Procent
Op til 1/4 af afslagene	24	50
Mellem 1/4 og 1/2 af afslagene	8	17
Mellem 1/2 og 3/4 af afslagene	8	17
Alle afslagene	8	17
I alt	48	100

Note: Besvarelser fra de 48 kommuner, som angiver, at de har givet afslag på hjælp til tandbehandling i denne periode inkluderet de to kommuner, som ikke kender antallet. At besvarelserne på dette spørgsmål ikke helt til besvarelserne af spørgsmål 19c, kan skyldes forskellige skøn fra kommunernes side.

Tabel 34 20a. Angiv antal afgørelser, hvor der er ansøgt om hjælp til tandbehandling, som overstiger 10.000 kroner, og hvor der er bevilliget et tandtilskud på 10.000 kroner eller mindre i perioden 1.januar-1.april 2014.

Antal trufne afgørelser	Antal kommuner
0	22
1 til 9	30
10 til 19	22
20 til 29	9
30 til 39	3
40 til 49	0
49 til 100	4
I alt	90
Gennemsnit	10

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de har bevilget hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i perioden fra 1.januar 2014 til 1.april 2014. 90 kommuner har således besvaret dette spørgsmål.

Tabel 35 20b. Er ovenstående et skønnet eller faktisk antal?

Antal Procent

Skønnet antal	71	79
Faktisk antal	19	21
I alt	90	100

Note: 10 ud af de 22 kommuner, som oplyser, at de ikke har truffet sådanne afgørelser, angiver dette som et skøn. 61 ud af de resterende 68 kommuner, som oplyser, at der er tale om et skøn.

Tabel 36 22a. Angiv antal afgørelser, hvor kommune har taget stilling til både § 82a og § 82

Antal trufne afgørelser	Antal kommuner
0	4
1 til 9	19
10 til 19	22
20 til 29	16
30 til 39	3
40 til 49	8
50 til 99	7
100 til 519	7
Ved ikke	4
I alt	90
Gennemsnit	38

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har oplyst, at de har bevilget hjælp til tandbehandling efter reglerne i aktivlovens § 82a i perioden fra 1.januar 2014 til 1.april 2014. 90 kommuner har således besvaret dette spørgsmål. Gennemsnittet er beregnet ud fra de 86 kommuner, som har angivet antal.

Tabel 37 22b. Er ovenstående et skønnet eller faktisk antal?

	Antal	Procent
Skønnet antal	75	83
Faktisk antal	15	17
I alt	90	100

Note: 3 ud af de 4 kommuner, som oplyser, at de ikke har truffet sådanne afgørelser, angiver dette som et skøn. 39 ud af de 82 kommuner, som har truffet afgørelser, hvor de har taget stilling til begge paragraffer, og som har oplyst et antal, oplyser, at der er tale om et skøn.

Tabel 38 22c. Hvor stor en andel af disse afgørelser har været forelagt en tandlægekonsulent i forbindelse med afgørelsen?

	Antal	Procent
Op til 1/4 af afgørelserne	32	37
Mellem 1/4 og 1/2 af afgørelserne	15	17
Mellem 1/2 og 3/4 af afgørelserne	24	28
Alle afgørelserne	15	18
I alt	86	100

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har truffet afgørelser, hvor de har taget stilling til begge paragraffer, 86 kommuner har således besvaret dette spørgsmål.

Tabel 39 22d. I hvor stor en andel af afgørelserne er der bevilliget tilskud efter § 82a, men ikke efter § 82?

	Antal	Procent
Op til 1/4 af afgørelserne	21	24
Mellem 1/4 og 1/2 af afgørelserne	28	33
Mellem 1/2 og 3/4 af afgørelserne	35	41
Alle afgørelserne	2	2
I alt	86	100

Note: Dette spørgsmål er blevet stillet til de kommuner, som har truffet afgørelser, hvor de har taget stilling til begge paragraffer, 86 kommuner har således besvaret dette spørgsmål.

Tabel 40 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen har skriftlige retningslinjer for administrationen af sager efter aktivlovens § 82a og hvorvidt kommunen har orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for efter aktivlovens § 82 at søge om hjælp til egenbetaling forbundet med § 82a

	Ja		Nej		I alt procent
	Antal	Procent	Antal	Procent	
Ja	49	71	20	29	69
Nej	13	48	14	52	27
					100

Table 41 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen har skriftlige retningslinjer for administrationen af sager efter aktivlovens § 82a og hvorvidt kommunen har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at det ikke er nødvendigt at få forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mindre end 10.000 kr. og der ikke søges om hjælp efter aktivlovens § 82

	Ja		Nej		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Ja	48	70	21	30	69	100
Nej	11	41	16	59	27	100

Table 43 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen har skriftlige retningslinjer for administrationen af sager efter aktivlovens § 82a og hvorvidt kommunen har orienteret borgere og tandlæger om, at der som hovedregel skal ske forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mere end 10.000 kr., og af hjælp til egenbetalingen, hvis der søges om dette efter aktivlovens § 82

	Ja		Nej		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Ja	58	84	11	16	69	100
Nej	17	63	10	37	27	100

Table 44 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen har orienteret borgere om muligheden for efter aktivlovens § 82a (og § 82) at søge om hjælp til tandbehandling og hvorvidt kommunen har orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for efter aktivlovens § 82 at søge om hjælp til egenbetaling forbundet med § 82a

	Kommunen har orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for efter aktivlovens § 82 at søge om hjælp til egenbetaling forbundet med § 82a		Kommunen har ikke orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for efter aktivlovens § 82 at søge om hjælp til egenbetaling forbundet med § 82a		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kommunen har orienteret borgere om ordningen	32	84	6	16	38	100

Kommunen har ikke orienteret borgere om ordningen	30	52	28	48	58	100
---	----	----	----	----	----	-----

Tablet 45 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen har orienteret borgerne i kommunen generelt og hvorvidt kommunen oplever administrative udfordringer

	Kommunen har selv administrationsmæssigt oplevet udfordringer med aktivlovens § 82a		Kommunen har ikke selv administrationsmæssigt oplevet udfordringer med aktivlovens § 82a		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kommunen har orienteret borgere om ordningen	26	68	12	32	38	100
Kommunen har ikke orienteret borgere om ordningen	37	64	21	36	58	100

Tablet 46 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen har orienteret borgerne i kommunen generelt og hvorvidt kommunen oplever, at der er specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer

	Det er kommunens opfattelse, at der er specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a		Det er ikke kommunens opfattelse, at der er specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kommunen har orienteret borgere om ordningen	19	50	19	50	38	100
Kommunen har ikke orienteret borgere om ordningen	20	34	38	66	58	100

Tabel 47 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen har orienteret tandlæger i kommunen generelt om muligheden for at søge om hjælp efter aktivlovens § 82a og hvorvidt kommunen oplever administrative udfordringer

	Kommunen har selv administrationsmæssigt oplevet udfordringer med aktivlovens § 82a		Kommunen har ikke selv administrationsmæssigt oplevet udfordringer med aktivlovens § 82a		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kommunen har orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp efter aktivlovens § 82a	42	62	26	38	68	100
Kommunen har ikke orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp efter aktivlovens § 82a	21	75	7	25	28	100

Tabel 48 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen orienteret tandlæger i kommunen generelt om muligheden for at søge om hjælp efter aktivlovens § 82a og hvorvidt kommunen oplever, at der er specielle led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a

	Det er kommunens opfattelse, at der er specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a		Det er ikke kommunens opfattelse, at der er specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kommunen har orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for at søge om hjælp efter aktivlovens § 82a	27	40	41	60	68	100
Kommunen har ikke orienteret tandlægerne i	12	43	16	57	28	100

kommunen om muligheden
for at søge om hjælp efter
aktivlovens § 82a

Tabel 49 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen har orienteret tandlæger i kommunen generelt om muligheden for at søge om hjælp til egenbetalingen efter § 82 og hvorvidt kommunen oplever administrative udfordringer

	Kommunen har selv administrationsmæssigt oplevet udfordringer med aktivlovens § 82a		Kommunen har ikke selv administrationsmæssigt oplevet udfordringer med aktivlovens § 82a		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kommunen har orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for efter aktivlovens § 82 at søge om hjælp til egenbetaling forbundet med § 82a	39	63	23	37	62	100
Kommunen har ikke orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for efter aktivlovens § 82 at søge om hjælp til egenbetaling forbundet med § 82a	24	71	10	29	34	100

Tabel 50 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen har orienteret tandlæger i kommunen generelt om muligheden for at søge om hjælp til egenbetalingen efter § 82 og hvorvidt kommunen oplever, at der er specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer

	Det er kommunens opfattelse, at der er specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a		Det er ikke kommunens opfattelse, at der er specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kommunen har orienteret tandlægerne i kommunen om	27	44	35	56	62	100

muligheden for efter aktivlovens § 82 at søge om hjælp til egenbetaling forbundet med § 82a

Kommunen har ikke orienteret tandlægerne i kommunen om muligheden for efter aktivlovens § 82 at søge om hjælp til egenbetaling forbundet med § 82a	12	35	22	65	34	100
--	----	----	----	----	----	-----

Tabel 51 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen oplever administrative udfordringer og hvorvidt kommunen har orienteret borgere og tandlæger i kommunen generelt om hvornår det ikke er nødvendigt at få forhåndsgodkendelse af behandlingen

	Kommunen har selv administrationsmæssigt oplevet udfordringer med aktivlovens § 82a		Kommunen har ikke selv administrationsmæssigt oplevet udfordringer med aktivlovens § 82a		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kommunen har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at det ikke er nødvendigt at få forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mindre end 10.000 kr. og der ikke søges om hjælp efter aktivlovens § 82	39	66	20	34	59	100
Kommunen har ikke orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at det ikke er nødvendigt at få forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mindre end 10.000 kr. og der ikke søges om hjælp efter aktivlovens § 82	24	65	13	35	37	100

Tabel 52 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen oplever, at der er specielle led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer, og hvorvidt kommunen har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om hvornår det ikke er nødvendigt at få forhåndsgodkendelse af behandlingen

	Det er kommunens opfattelse, at der er specielle		Det er ikke kommunens opfattelse, at der er		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent

	områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a		specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a		Antal	Procent
	Antal	Procent	Antal	Procent		
Kommunen har orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at det ikke er nødvendigt at få forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mindre end 10.000 kr. og der ikke søges om hjælp efter aktivlovens § 82	22	37	37	63	59	100
Kommunen har ikke orienteret borgere og tandlæger i kommunen om, at det ikke er nødvendigt at få forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mindre end 10.000 kr. og der ikke søges om hjælp efter aktivlovens § 82	17	46	20	54	37	100

Tabel 53 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen oplever administrative udfordringer og hvorvidt kommunen orienteret borgere og tandlæger om hvornår der som hovedregel skal ske forhåndsgodkendelse af behandlingen

	Kommunen har selv administrationsmæssigt oplevet udfordringer med aktivlovens § 82a		Kommunen har ikke selv administrationsmæssigt oplevet udfordringer med aktivlovens § 82a		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kommunen har orienteret borgere og tandlæger om, at der som hovedregel skal ske forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mere end 10.000 kr., og af hjælp til egenbetalingen, hvis der søges om dette efter aktivlovens § 82	46	61	29	39	75	100

Kommunen har ikke orienteret borgere og tandlæger om, at der som hovedregel skal ske forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mere end 10.000 kr., og af hjælp til egenbetalingen, hvis der søges om dette efter aktivlovens § 82	17	81	4	19	21	100
--	----	----	---	----	----	-----

Tabel 54 Sammenhæng mellem hvorvidt kommunen oplever, at der er specielle led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer, og hvorvidt kommunen har orienteret borgere og tandlæger om hvornår der som hovedregel skal ske forhåndsgodkendelse af behandlingen

	Det er kommunens opfattelse, at der er specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a		Det er ikke kommunens opfattelse, at der er specielle områder/led i processen, hvor borgeren oplever udfordringer i forbindelse med ansøgning om hjælp efter aktivlovens § 82a		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kommunen har orienteret borgere og tandlæger om, at der som hovedregel skal ske forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mere end 10.000 kr., og af hjælp til egenbetalingen, hvis der søges om dette efter aktivlovens § 82	29	39	46	61	75	100
Kommunen har ikke orienteret borgere og tandlæger om, at der som hovedregel skal ske forhåndsgodkendelse af behandlingen, hvis denne beløber sig til mere end 10.000 kr., og af hjælp til egenbetalingen, hvis der søges om dette efter aktivlovens § 82	10	48	11	52	21	100